

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Тигъэзетеджэ лъапІэхэр!

ЖъоныгъуакІэм и 28-м кыщегъэжыагъэу кІэтхэгъур екІыфэ, мэкъуогъум и 25-м нэс, фэгъэкІотэныгъэ зиІэ кІэтхапкІэр щыІэшт. А уахътэм сомэ 318-рэ чапыч 53-кІэ тигъэзет шъукІэтхэн шъульэкІышт.

ТхьакІущынэ Аслъан партией «Единэ Россием» и Апшъэрэ совет

Адыгеим илЫкІо купэу партией «Единэ Россием» ия XIII-рэ зэфэс хэлэжыагъэхэм пэцэныгъэ адызезыхъэгъэ ТхьакІущынэ Аслъан зигугъу къэтшыгъэ партией и Апшъэрэ совет хадзыжыгъ.

хадзыжыгъ

Партией и Апшъэрэ совет ихэдзын зэфэсыр зыфызІуагъэкІэгъэ анахъ Іофыгъо шъхьаІэхэм зэу ащыщыгъ. Партией и Тхьаматэу Дмитрий Медведевым игъоу зэрилъэгъугъэм тетэу Апшъэрэ советым нэбгыри 100 хэтышт. Къэралыгъо Думэм и депутатывбэмэ, ФедерациемкІэ Советым хэтхэм, регионхэм япашэхэм ащ Іоф щашІэшт. Апшъэрэ советым и Тхьаматэу хадзыгъэр яплІэнэрэ ыкІи ятфэнэрэ зэІугъэкІэгъухэмкІэ Къэралыгъо Думэм испикерэу Борис Грызловыр ары.

Зэфэсым джащ фэдэу партией и Устав зэхьокІыныгъэу фашыгъэхэр щаштагъэх, «Единэ Россием» и Генеральнэ со-

вет хэтыштхэр, партией и Гупчэ уплэкІу-ревизие комиссией хагъэхьащхэр щаухэсыгъэх.

— Адыгеим иІэшъхэтетхэм ягуапэу партией ипащэ — Урысыем и Премьер-министрэу Дмитрий Медведевым игъоу ылъэгъугъэ зэхьокІыныгъэхэм адырагъэштагъ. ШъыпкьэмкІэ, «Единэ Россиер» демократическэ партией лъэш шыгъэным тегъэлсыхъэгъэ программэр хэгъугум зэхьокІыныгъэ инхэр щышыгъэнхэм ателъытэгъэ программэу щыт. КъэралыгъомкІэ анахъ шъхьаІэр политикэ зыпкытыныгъэр къаухъумзэ, демократие реформэхэмрэ модернизациемрэ ягъогу рыкІонхэр ары, — къыІуагъ

ТхьакІущынэ Аслъан зэфэсым щызэхихыгъэхэм къатегушыІэзэ.

Джащ фэдэу Адыгеим и Лышъхъэ зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, партией «Единэ Россием» и Устав фашыгъэ зэхьокІыныгъэхэр зэкІэ партийнэ демократием изегъэушъомбгъун тегъэлсыхъагъэх. Лышъхъэм ишІошІыкІэ, ащ кІэу кыхэхащхэр цыфхэм, хабзэм иорганхэм, оппонентхэм нэмыкІэу Іоф адэшІэгъэным фэІорышІэщтых. ЗэгурыІохэзэ Іофыгъоу къэуцурэ пстэури псынкІэу зэшІохыгъэнхэм ыкІи обществэм ишІоигъоныгъэхэм анаІэ къагырадзэным ахэр фэлэжъэщтых.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ияпшыІыкІухэнэрэ зэхэсыгъо 2012-рэ илээсым жъоныгъуакІэм и 30-м шыІэшт.

Зэхэсыгъом зысахэплъэштхэм ахагъэхьагъэх мы кыкІэ-лыкІорэ Іофыгъохэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутат истатус ехьыллагъ, «Лэжыгъэ къэзыхыжыхэрэм, хьалыгъур ыкІи хьаджыгъэхэкІхэр зыгъажъэхэрэм къэралыгъо ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэным ехьыллагъ», «Шэпхъэ ыкІи нэмыкІ правовой актхэм яхьыллагъ» зыфилэхэрэм зэхьокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм афэгъэхьыгъэхэм ятІонэрэу ахэплъэгъэныр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ихэдзын ехьыллагъ», «Энергием икІэугъоенрэ энергир нахъ шІуагъэ кытэу Адыгэ Республикэм шыгъэфедэгъэнымрэ яхьыллагъ», «Іахъ зэхэлкІэ фэтэрыбэу зэхэт унэхэр ыкІи (е) амыгъэкочырэ мылькым хэхэрэ нэмыкІ объектхэр зрагъэпсыхэрэм гъунэ албыфыгъэным пае ищыкІэгъэ къэбархэр ыкІи

(е) документхэр ухэсыгъэнхэм ехьыллагъ», Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и УплэкІу-лпыткІо палатэ ехьыллагъ», «Административнэ хэбзэуконыгъэхэм яхьыллагъ», «Цыфхэмрэ хьылъэхэмрэ таксикІэ зещэгъэнхэмкІэ Іофыгъо зауІэхэр зэшІохыгъэнхэм ехьыллагъ», «Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхьыллагъ» зыфилэхэрэм зэхьокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм афэгъэхьыгъэхэм, «Адыгэ Республикэм шыпсэурэ цыф куп зауІэмэ социальнэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнымкІэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу ІЦЦЭ Мухьамэд

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу ІЦЦЭ Мухьамэд

Ушэтынхэр рагъэжъагъэх

Зэтыгъоу атырэ экзаменхэр тыгъуасэ рагъэжъагъэх. ИнформатикэмкIэ, биологиемкIэ ыкIи тарихымкIэ ушэтынхэр атыгъэх.

Сыд фэдизэу цыфхэр а экзамен тыкIэм пэуцужыгъэхэм, тегушылагъэхэм, ухэдэн плъэ-кIынэу нэмыкI экзамен тыкIэхэр шыIэнхэ фаеу алауагъэм, илэ-сибгъу мэхушъ зытетым тетэу ЕГЭ-р макIо. ЗэхьокIыныгъэу фэхъухэрэр зынэсыхэрэр гъэцкIэнхэм е предметхэм япчъагъ. Зырагъэжъагъэм елытыгъэм, мы аужырэ илэсхэм предметхэу а шыкIэм тетэу атыхэрэм япчъагъэ нахьыбэ хьугъэ, предмет зэфэшъ-хьафхэмкIэ гъэцкIэнхэм ахагъэ-хьуагъ е ахагъэкIыгъ.

Мы аужырэ илэс зытIум Урысые Федерацием и Президенти и Премьер-министри ЕГЭ-м пэуцужыхэрэм адырагъаштэ фэдэу экзамен тыкIэр зэу цы-

мытэу, кIэлэеджакIор зыхэдэн шыIэн фаеу кIаIо, ау джыри шыIэгон.

Сыдэу шытми, ЕГЭ-м иIоф лъэкIуатэ. Ащ итын уцугъуишэу зэтефыгъэу макIо. ПэшIорыгъэшъэу зыты зышIоигъохэм яухьтэ текIыгъ, джы тыгъо шъхьалэм тыхъагъ. Ащ ыуж Iахьгедзэу уахьтэ кIаратышт. ЫпшъэкIэ кызырэшъытIуагъэу, тыгъуасэ предметикIэ экзаменхэр атыгъэх. Ахэм нэбгырэ минитIум ехъу ахэлэжъагъ. ГушыIэм пае, информатикэр нэбгырэ 241-мэ, биологием 866-мэ, тарихыер нэбгырэ 1131-мэ атыгъ.

Илэс кIэс шIокI имыIэу экзаменитIу — урысыбзэр хьисапыр эджапIэхэм кIачIэ-кIыхэрэм аты. Мыгъэ урысыбзэр нэбгырэ 3475-мэ, хьисапыр 3263-мэ атыгътых. Обществознаиер нэбгырэ 2069-мэ, физикэр

699-мэ, химиер 519-мэ, литературэр 241-мэ, IэкIыб кIэралыгъуабзэр 212-мэ, географир 145-мэ атынэу кIыхахыгъэх.

КъыкIэлъыкIорэ экзаменыр жьоныгъуаклэм и 31-м урысыбзэмкIэ атышт. Мэкъуогъум и 4-м IэкIыб кIэралыгъуабзэхэмрэ химиермэкIэ ушэтынхэр кIо-щтых. Мэкъуогъум и 7-м хьисапымкIэ, и 13-м общественнаиермэр физикэрмэкIэ, и 16-м географиемэр литературэмрэкIэ экзаменхэр атыгътых.

Тыгъуасэ экзаменэу атыгъэхэм япхыгъэ материалхэр ахэр зыщапIлэкIурэ Гупчэм сыхьа-тыр 6-м нэс рашъэлагъэх. Ахэр мыщ щауплэкIущтых ыкIи мэфIи 10 — 11 зытешIэкIэ, кIэ-уххэр кIэлэеджакIохэм кIара-Iожьыштых.

СИХЪУ Гоцнагъу.

ТиныбжъыкIэхэр кIахэщыгъэх

Я 20-рэ юбилейнэ фестивалэу «Урысые студенческэ гъатх» зыфиIорэр жьоныгъуаклэм и 15 — 20-м кIалэу Челябинскэ щыкIуагъ. Адыгеим илIыкIохэр ащ зэрэхэлэжъагъэхэм икIэуххэм афэгъэхьыгъэ пресс-конференцие АР-м ныбжъыкIэ IофхэмкIэ и Комитет тыгъуасэ зэхичгъагъ. Ащ хэлэжъагъэх коми-тетым иIофышIэхэр, республикэм иныбжъыкIэхэу урысые фестивалым щылагъэхэр, журналистхэр.

НыбжъыкIэ IофхэмкIэ Комитетым иIофышIэу Зоя Петрашевам кызырешIуагъэмкIэ, Адыгеим икIи фестивалым хэлэжъыгъэ ныбжъыкIэхэр кIахэщыгъэх. Къашъом ыльэны-кIокIэ хагъэунэфыкIырэ чIы-питIу кIахыгъ. «Кавказ къашъор» зыфиIорэ едзыгъомкIэ Салим Гербэм кIамэхэр чIи-сээз кызырэшъуагъэр лъэшэу агу рихыгъ ыкIи а I-рэ степень зилэ диплом кыфагъэ-шъошагъ. «Эстраднэ къэшъо» едзыгъом кыдыхэлъытагъэу «Жасмин» зыфиIорэ къашъор

Мария Шаховам кышIыгъ, я 3-рэ степень зилэ диплом ащ кыратыгъ.

Фестивалым изэхэцэн кы-зэрэдыхилытэрэмкIэ, текIо-ныгъэ кыдэзыхыгъэхэу (зика-кIоу зыкIэзыгъэлъэгъуагъэ-хэу илэс 14-м кышгегъэжъа-гъэу илэс 25-м нэс зыныбжъ-хэр) Гран-при кызыфагъэшъо-шагъэхэр, а 1-рэ, я 2-рэ, я 3-рэ степеньхэр зилэ дипломхэм ялауреат хьугъэхэр УФ-м и Президент ишIухьафтынэу агъэнэфагъэм фэбэнэщтых.

IШЪЫНЭ Сусан.

Адыгэ республикэ гимназием ия 11-рэ «Б» класс кIэзыухыгъэмэ аужырэ одыджыныр къафытеогъэ кIодыеу зэтыгъоу атырэ ушэтынхэм афежъагъэх. Ахэм язакъоп, еджапIэр кIэзыухыгъэ кIэлэеджакIо-мэ зэкIэмэ яшIэныгъэхэр мы мафэхэм ауплэкIух. Апэ илэ ушэтынхэр псынкIэ къафэхъунхэу, щыIэныгъэм ячIыплэ щагъотынэу ныбжъыкIэхэм тафэлъало!

Ямурадхэр къадэхъунхэу афэлъэлъагъэх

КъунчыкIохьэблэ гурыт еджапIэм аужырэ одыджыным фэгъэхьыгъэ зэхыхэр чэфы-гъошхо хэлъэу, кIэгъагъэхэм кызылгъэкIэракIэу кIуагъэ. Мы мэфкI зэхыхэр кызызэ-Iуахым еджапIэр кIэзыухырэ нэбгырэ 17-у лентэ гъэкIэрекла-гъэхэр зыпшъэ ишIагъэхэр пчэ-гум кышъызоуцуагъэх. Ахэм ащыщэу нэбгыри 7-мэ (зы пшъэшъэжъые ахэт) гурыт еджапIэр, нэбгыри 10-мэ яб-гьонэрэ классыр къаухы.

Гурыт еджапIэм идиректорэу Пэнэшъу Борисэ приказэу агъэхьазыргъэхэм кызыджа-хэм, олимпиадэхэм текIоныгъэ къащыдэзыхыгъэхэм къафа-гъэшъошэгъэ щытхэу тхылъ-хэмрэ шIухьафтынхэмрэ ари-тыжыгъэх.

Ау дгъэшIэгъуагъэр, тыгун кIеуагъэр адыгэ кIоджэ цы-кIум щызэхашгъэ мэфкI зэлукIэу зы урысы зыхэмилэ-жъагъэр урысыбзэкIэ кызы-рээлэухыгъэр ары. А шыкIа-гъэр дигъэзыжыгъэ Теуцожь районым иадминистрацие ипа-

щэу адыгабзэкIэ кIэгушыIэгъэ ХьачмамыкIо Азэмат.

— Джырэ нэс шъуеджэ-кIуагъ, кIэлэгъаджэхэмрэ ны-тыхэмрэ анаIэ кышIутетыгъ. Непэ шъуишIэныгъэ хэжъугъэ-хьонэу, IофшIэным зыфэгъу-гъэсэнэу гъогу шъутехъэ. Сы-шъуфэлъало ушэтынхэр дэгъоу шъутынхэу, апшъэрэ еджапIэ-хэм шъуачIэхьанэу, гъэсэнэгъэ дэгъу эжъугъэгъотынэу, рай-оным кIэжъугъэзэжынынэу, ады-гэ лъэпкыер зэрыгушхохэрэм ясатырэ шъухэуцонэу, ны-ты-хэр жъугъэгъушIонхэу, шъуиму-радхэр кыжъудэхъунхэу, — ХьачмамыкIо Азэмат еIо ыкIи музыкальнэ гупчэу еджапIэм кыфищагъэр араты.

Джащ фэдэу районым гъэсэ-ныгъэмкIэ и ГъэIорышIапIэ ипашъу ЕрэджыбэкIо Адами еджапIэр кIэзыухыхэрэм ады-габзэкIэ гушыIэ дэхабэ къафи-Iуагъ, сыхьатмафэ ежъэнхэу афэлъэлъагъ.

Илэсыбзэр еджапIэм иди-ректорыгъэу, IофшIэным иве-теранэу Гъыш Шумафэ еджа-

пIэр кIэзыухыгъэхэу, лъэныкIо зэфэшъхьафхэмкIэ шIэныгъэ-лэжъ дэгъу хьугъэхэу Мые-кIуапэ, Краснодар, Москва ащылэжъэхэрэ Пэнэшъу Уцу-жыкIо, Къэзэнэ ЗекIошыу, ИуаныкIо Адамэ, Тхыгъо Му-лиIэт, нэмыкIэхэри щысэтэхыпIэ ашIынхэу къафэлъэлъагъ.

Къуаджэм иадминистрато-рэу ЛъэпIэрышэ Алыи, еджа-пIэр кIэзыухыхэрэм яапэрэ кIэлэгъэджагъэу Чэсэбый Зу-лихъэ, ахэм яклассрукъуэ Хьо-кIо Светланэ якIалэхэм зэрафэ-гумэкIхэрэр, кIэбар дэгъухэм-кIэ къагъэгъушIонхэу зэрэгугъэ-хэрэр кIуагъ. Ны-тыхэм ацIэ-кIэ ШъхьакIэмыкIо Марыет гушыIэ фабэхэр къафиIуагъэх, гъоумафэ техьанхэу къафэ-лэIуагъ, ны-тыхэм ацIэкIэ еджапIэм ксерокс ритыгъ.

ИкIэухым шар зэмышъогъу гъэпшыгъэ зэхэпхьагъэхэр я 11-рэ ыкIи я 9-рэ классхэр кIэ-зыухыхэрэм огум ратIупшы-хьагъэх.

НЭХЭЕ Рэмзан.

АУЖ КЪИНАГЪЭХ

Гъэтхэ мэфэ фабэхэу кызыкIэлъыкIуагъэхэм ауж республикэм ичIыплэ зэфэшъхьафхэм мымакIэу ошх къашешхыгъ. Ащ гъэтхасэхэм япхьын зэтыриIэжагъ. Ар нафэ къешIы Ады-геим мэкъу-мэщымкIэ и Министерствэ кытыгъэу районхэм гъэтхасэхэм япхьын зэращыкIорэм фэгъэхьыгъэм. Ащ кызырэгъэлъагъорэмкIэ, жьоныгъуаклэм и 28-м ехьулIэу Джэджэ, Шэуджэн ыкIи Тэхъутэмькое районхэм гъэтхэсэ зэфэшъхьафхэм япхьын ащаухыгъэм, мы IофшIэныр нахъ жъажъэу ащкIо Теуцожь, Кошхьэблэ ыкIи Красногвардей-скэ районхэм. Ахэм гъэтхэсэ зэфэшъхьафхэу апхьынхэу агъэ-нэфагъэхэр процент пчъагъэу ащыгъэцэкIагъэ зэрэхъугъэр: Теуцожь — 81-рэ, Кошхьэблэ — 85-рэ, Красногвардей-скэ — 86-рэ. МыекIопэ районми гъэтхасэхэм япхьын зэрэагъэцэкIагъэр процент 92-рэ.

Республикэм пстэумкIи, бжыхьасэхэм чыIэм ахигъэ-кIодыкIыгъэ чIыплэхэм ахапхъэжъышIтхэри зэрэхэтэу, гектар мини 120,4-м гъэтхасэхэр ащапхьын фаеу агъэнэфагъэмэ, тыгъуасэ ехьулIэу апхьыгъэр гектар мини 113,4-рэ, ар гъэрэкIо ащ фэдэ уахьтэм ехьулIэу апхьыгъагъэм нахь гектар мин 55-м фэдиз хьазыркIэ нахьыб.

Гъэтхасэхэу республикэм зинахьыбэ шапхьыгъэхэр: тыгъэ-гъазэр — гектар мин 77-рэ, ар гъэрэкIо апхьыгъагъэм на-хь гектар мин 31,5-кIэ нахьыб, лэжыгъэм пIухьашт на-трыфыр — гектар мин 19,3-м фэдиз, пынджыр — гектар мини 5-м фэдиз хьазыр, соер — гектар мини 3,8-м фэдиз, зэнт-хьыр — гектар мини 2-м ехъу.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ Хьаджэртбый.

Отпуск кIуагъэ

АР-м и МВД ГИБДД-мкIэ и ГъэIорышIапIэ ипашъу Чына-зыр Алыи икIалэ зыхэлэжъыгъэ хьугъэ-шIагъэу МыекIуапэ игъоухэм ащыц техьухьагъэм икIэбар зэрэкIэралыгъоу зэ-лIыкIугъ. Шъугу кIэдгъэкIы-жыын, жьоныгъуаклэм и 7-м, чэщым, Чыназыр Асхьад зэры-сыгъэ автомобилэу «Тойота Камри» урамыр зэпызычы-щтыгъэ «шестеркэм» еутэкIыгъ. Ежъ шъобжхэр тещагъэхэ хьугъэ, зэутэкIыгъэм исыгъэ кIэлитIур хэкIодагъ. ТIум язы-рэм янэ-ятэхэм авариеу хьу-гъэм ежъхэм якIалэ имысагъэ хэлъыгъэу зэралорэм дырагъа-штэрэп, ахэр ары кIэбарыр чы-жъэу зыгъэлунэу пылхэр. Ма-ры блэкIыгъэ тхьамафэм, жьо-ныгъуаклэм и 24-м, апэрэ гуп-

чэ каналым икIэтынэу «Пусть говорят» зыфиIорэм мы хьу-гъэ-шIагъэм щытегушылагъэх.

Чыназыр Алыи кIэтынэм хэлэжъагъэп, командировкэ шыIэу тефагъ, ау иIахьылхэр кIогагъэх. ГИБДД-м ипашэ нэужым иеплIыкIэхэр кыри-IотыкIыгъэх, мы Iофым изэхэ-фын ежъ хэлажъэу, зэрэшIо-игъоу ар зэрегафэу зэралорэм фэшI имычэзыоу отпуск зэ-рэкIорэмкIэ макъэ кыпгъэлугъ. ЗыпарэкIи иIоф зэрахимыль-хьэрэр ащкIэ кыушыхьатэу, зэфагъэ хэлъэу пстэури зэафы-нэу зэрэгугъэрэр кыIуагъ.

Хьугъэ-шIагъэм фэгъэхьы-гъэ тхылъхэр УФ-м следст-виехэмкIэ и Комитет ылыгъых, мы мафэхэм Iофыр зэхефы.

Унэгъо пытэр — къэралыгъом ылъапс

Культурэм и Унэу Тэхьутэмь-кыуае дэтым унагъом и Мафэ фэгъэхьыгъэ Иофтхьабзэу шыкIуагъэм цыфыбэ къекIоллэгъагъ. Къэгъагъэхэр алыгъхэу, гъэкIэрэ-кIагъэхэу, гушIор анэгухэм къа-кIихэу залым чIахьэщтыгъэх. Мэфэкл зэхэхьэм хэлэжьагъэх Тэхьутэмькыое район администрацием ипашэу Шьхьэлэхьо Азмэт, народнэ депутатхэм ярайон Совет итхьаматэу Хьатитэ Алий, цыфхэр социальнэу къэухьумэ-

гъэнхэмкIэ ГъэlorышIаплэм ипашэу Шьхьэлэхьо Заур, къулыкъу ыкIи ведомствэ зэфэшхьафхэм ялIыкIохэр.

Пэублэ псалэ район администрацием ипашэ Иофтхьабзэм къышIыгъ. Тьдэкли шыагъэ-унэфыкIырэ мафэм къэралыгъомкIэ мэхьанэшхо зэриIэр ащ хигъэунэфыкIыгъ. Джащ фэдэу сабым ипIун, илэжын унагъом къызэрэщещьэрэр, шыIэныгъэм игъогу техьаным ащ зэрэщыфа-

гъэхьазырырэр Шьхьэлэхьо Азмэт къылуагъ. Къырагъэблэгъэгъэ унагъохэм къафэгущылауагъ, шIоу шыIэр зэкIэ къадэхьунэу, насы-пышIонхэу ар къафэлэIуагъ.

Мэфэклим агъэшIонхэу, афэгущIонхэу унэгъо 11 къырагъэблэгъагъ. Ахэм ахэтыгъэх ильэс 25-рэ, 40-рэ, 50-рэ зэдэпсэугъэ зэшхьэгъусэхэр.

Михаил ыкIи Зоя Гетманецхэр ильэс 50-кIэ узэкIэIэбэжымэ къэзэрэщагъэх. ЗэгурыIохэу,

зэдэIужьхэу, зэрэлыгъэхэу зэдэ-псэух. Пхьухэр, къохэр, ахэм къатекIыжьыгъэхэр яIэх.

Волегов зэшхьэгъусэхэу Александрэ Тэмарэрэ лIэшIэгъуныкIо хьугъэу зэкIыгъух. Башкирием шызэIуагъэх, Магнитогорскэ, Оренбург хэкум ащыпсэугъэх, джы Адыгеир ягупсэфыпI. Унэгъо зырызхэм ящыIагъэ хьугъэ-шIэгъэ зэфэшхьафхэм япхыгъэх. Мары Чегодаевхэу Павелрэ Иринэрэ ильэс 22-рэ хьугъэ зызэкIыгъухэр. КIалэрэ пшъашьэрэ яI. Ахэм анэмькIэу Иннэ аштагъэу апIу. Аннэрэ Иннэрэ зэшхьэгъэгъухэр. Янэ зэлэм, сабийхэр зыщапIурэ унэм ар ратынэу шытыгъ. Чегодаевхэм яунагъо зэхэгущыIэжы, Иннэ апIунэу рахьухьагъ. Ащ

ишэн-зекIуакIэхэр къыныгъэх, унэгъуакIэм ыгу илыгъэп. КIэлэгъаджэхэр, психологхэр унагъом IэпыIэгъу къыфэхьугъэх. Иннэ ишэн зэблихьугъ, унагъом щыщ шыпкьэ хьугъэ.

Ильэси 8 хьугъэу зэдэпсэухэрэ ЦыкIу Андзауррэ Иннэрэ мэфэкл зэхэхьэм къекIоллэгъэх. Ахэм нэгъыри 5 зэдэпIу: Рустам, Мурат, Вячеслав, Алий, Тимур. ЗэрафэлэжIэу адыгэ хабзэхэр кIалэхэм зэрахалхьащтхэм ныхьэр ыуж итхь.

Унагъом и Мафэ фэгъэхьыгъэ мэфэкл Иофтхьабзэр ШьуцIэ Маринэрэ Нэхэе Муратрэ зэрашагъ. Зэшхьэгъусэхэм орадхэр къафа-луагъ, шIухьафтынхэр аратыгъэх, агъэшIуагъэх.

ХЪУЩТ Шэбан.

ПСАУНЫГЪ

Шьор-шьорэу зыщышъуухъумэн шьульэкIышт

ЗыфатIорэр зэпахырэ узхэм янахьыбэм прививкэхэмкIэ, вакцине гъэнэфагъэхэмкIэ уапэуцужьын, защыуухъумэн амал медицинэ шIэныгъэм къызэритырэр ары. Ау икъоу непэ ар тэгъэфедэу пIон плъэкIыштэп.

Ны-тыхэм зэкIэми ашIэ прививкэхэм мэхьанэу яIэр, ау сабийхэм ахэр ахалхьанхэм ыпэкIэ джэнджэш бэмэ агу къызэрихьэрэри тэлэгъу. Ау специалистхэм къызэрэхагъэщырэмкIэ, ны-тыхэм гугъуемылIыныгъэ къахэзылхьэхэрэм ащыщ а прививкэхэр зыпэуцужьыхэрэ зэпахырэ узхэм ащыщыбэм непэ тызэраримыхьылIэжырэр. Ау гъэнэфагъэба медицинэ шIэныгъэр зынэсыгъэ лъэганIэм ишIуагъэкIэ а вакцинэхэр шыIэхэ зэрэхьугъэр, зэпахырэ уз зэфэшхьафхэр дунанм шагъэкIодынхэ зэралэкIыгъэр. Ахэм зыкIэ ащыщ шьорэкIыр. Джырэ лъэхьаным чэзыум «щытых» зэпахырэ узхэу шьогъазэр (корь), полиомиелитыр, паротитыр.

Медицинэм иIофышIэхэм ягуапэу хагъэунэфыкIы зэпахырэ узхэу «ветряная оспа», «папиллома», «дизентерия Зонне» зыфалохэрэм ыкIи нэмькIхэм апэуцужыгъэнымкIэ вакцинэхэр шыIэхэ зэрэхьугъэр, цыфыбэмэ яшIуагъэ арагъэкIын зэралэкIырэр. А зэпахырэ узхэр къызэутэкIыхэрэр нахь макIэ хьунхэм, ахэм къагIэлъыкIон ылгъэкIышт кыныгъо зэфэшхьафхэм цыфхэр ащыухъумэгъэнхэм иамалышIоу шытыр вакцинопрофилактикэр ары.

Статистикэм къытырэ пчъагъэхэм къызэрагъэлабгорэмкIэ, зэпахырэ шьогъэзэ узэу «краснуха» зыфалорэр аужырэ ильэс зэкIэлъыкIохэм Урысыем шыпсэухэрэм бэрэ къахагъэщы.

Анахэу ар щынэгъо дэдэу щыт бзылфыгъэ лъэрымыхьэхэмкIэ. А узыр ахэм кын къащыхьурэп, ау ар (вирус) заорэр сабыеу бзылфыгъэм къырихьагъэрэр ары. 1941-рэ ильэсым шIэныгъэлэжхэм агъэунэфыгъ а узыр къызэутэкIыгъэ бзылфыгъэ лъэрымыхьэхэм къафэхьурэ сабийхэм уз зэфэшхьафхэр яIэу бэрэ къызэрэхьагъэрэр. Ащ упэуцужьыным иамалышIур вакцинэр арэу специалистхэм къыхагъэщы.

Мы лъэхьаным медицинэм иIофышIэхэр зыгъэгумэкIыхэрэр зэпахырэ узхэм ащыщхэр цыфхэм макIэу къыутэкIэу зэрэхьугъэм къыхэкIэу, а лъэныкъомкIэ шынагъо шымыIэжъэу къазэрашыхьурэр ары. Узым нахь вакцинэр нахь щынагъоу зылыгъэхэрэри шыIэх. Ау ар хэукъо-ныгъэшхоу медикхэм къыхагъэщы. АщкIэ шысэу къахьыхэрэм ащыщ 2006-рэ ильэсым къыщегъэжъагъэу шьогъазэм (корь) пэ-шIуекIорэ вакцинэр зыхамылхьагъэу Урысые Федерацием шыпсэухэрэм ащыщэу а узыр къызэутэкIыхэрэм япчъагъэ зэрэхьагъэу ары. Ары 2008-рэ ильэсым къыщегъэжъагъэу ильэс 35-м

нэс зыныбжьыхэм а зэпахырэ узым шызыухъумэщтхэ вакцинэр ахалхьан фаеу Лъэпкъ планэу агъэнэфагъэм къызыкIышыдалытагъэр.

Мары, Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэlorышIаплэ къызэритыгъэмкIэ, мы ильэсым пыкIыгъэ мэзиплIым къыкIолц республикэм шыпсэурэ нэгъыри 9-м шьогъазэр къыутэкIыгъ. Ахэм янахьыбэм прививкэ афамышIыгъэу къычIэкIыгъ. Ащ пае специалистхэм джыри зэ шыуналэ тырышъуагъадзэ ашIо-игъу зэпахырэ узхэм апэуцужьыгъэным хэти хэлэжъэн зэрэфаем. Непэ медикхэм пшъэрылхь пхьа-луу зыфагъэуцужьыхэрэм ащыщ кIэлэцIыкIухэр нахьыбэу вакци-

нацием къыхегъэубытэгъэнхэр, джащ фэдэу зыныбжь икьугъэхэри а Иофтхьабзэм къыхэгъэлэжъэгъэнхэр. Хэти зэпхыгъэ поликлиникэм а прививкэхэр ашафашIынхэу щытэу ары Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ къызэрэщытаIуагъэр. «Гепатитэу В» зыфалорэм пэуцужьырэ вакцинэр — ильэс 55-м нэс, шьогъазэм шызыухъумэщтхэм — ильэс 35-м нэс зыныбжьыхэм ахалхьан фае. Арышъ, мы зэпахырэ узхэм апэуцужьырэ вакцинэхэр зыхьагъэуцужьыхэу ишъухьухьэмэ, шъуиполиклиникэхэм, шъуэзпхыгъэ врачхэм зафэжъугъээн шъульэкIышт.

ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.

ПшъэдэкIыжъ арагъэхьышт

Тызхэт ильэсыр къызиыхьагъэм къыщегъэжъагъэу ГИБДД-м иIофышIэхэм автомобилхэм ешъуагъэхэу ары-тIысхьагъэхэу нэгъыри 378-рэ къыхагъэщыгъ, ахэм анэмькIэу нэгъыри 752-р ешъуагъэхэмэ зарагъэуплэкIунэу къезэгъыгъэхэп. Ахэм зэкIэмэ афызэхагъэуцогъэ актхэм атыхыгъэу агъэхьазырыгъэ материалхэм судыр ахэплъагъ ыкIи пшъэдэкIыжъ арагъэхьышт. Нэгъыри 836-мэ яправэхэр алахыгъэх, 249-мэ административнэ арест атыралхьагъ, 23-мэ административнэ тазырхэр арагъэтыгъэх.

Ешъуагъэу рулым кIэрытIысхьэхэрэм ялажэкIэ тигъогухэм машинэ зэутэкIхэр шэгъогогъо мы мазэхэм къатехьухьагъэх, ахэм нэгъыри 2 ахэкIодагъ, зы нэгъырым шьобжхэр тешагъэхэ хьугъэ.

(Тикорр.).

МВД-м КЪЕТЫ

Янэрэ ятэрэ IэкIэукIагъэх

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоцI ИофхэмкIэ и Министертвэ къызэритырэмкIэ, жьоныгъуакIэм и 14-м къыщегъэжъагъэу и 20-м нэс республикэм бздэжэшIэгъэ 81-рэ шызэрахьагъ. Ахэр укIыгъэ Иофэу 2, хьункIэн бздэжэшIагъэу 4, бзылфыгъэм ебэныгъэхэу 2, тыгъуагъэхэу 30, экономикэм ылъэныкъокIэ бздэжэшIэгъэ 17, нэмькIхэри. Законыр зыукъогъэ нэгъыри 82-рэ правэухъумэкIо органхэм агъэунын алъэкIыгъ, бздэжэшIагъэу къызэлуахыгъэр процент 90-м кIэхьэ. БлэкIыгъэ тхьамафэм Адыгеим игъогухэм хьугъэ-шIэгъи 6 атыхьухьагъ. Ахэм нэгъыри 2 ахэкIодагъ, нэгъыри 4-мэ шьобжхэр атешагъэхэ хьугъэ. Ешъуагъэу рулым кIэрысхэу водитель 79-рэ къаубытыгъ.

ЖьоныгъуакIэм и 18-м жьалымыгъэшхо зыхэлэ бздэжэшIагъэ Мыекъуапэ шызэрахьагъ, ильэс 64-рэ ыкIи 65-рэ зыныбжь пенсионерхэр аукIыгъэх. Чэшым, сыхьа-тыр зыхэм адэжъ, зыныбжь хэкIотэгъэ нэгъыритIур Адыгэ республикэ сымэдэжъшым къагъэсыгъэх, ау ашъхьэхэм шьобж хьылъэу атешагъэхэм къахэкIыкIэ, тIуми ядунай ахьожьыгъ.

Пенсионерхэр къэзыгъотыгъэхэр ильэс 80 зыныбжь ныоу къадисыр ары. Ар псынIэу медикхэм ыкIи полицием икьулыкъушIэхэм къа-

фытеуагъ. ПравэухъумэкIо органхэм оперативнэ-лхьхьон Иофтхьабзэхэр рагъэкIокIыхэзэ къызэрэнэфагъэмкIэ, ильэс 34-рэ зыныбжь якIалэ зэшхьэгъусэхэм адисыгъ. Ащ зымы Иоф щипIэщтыгъэп, ешъоштыгъ, пчъагъэрэ уголовнэ пшъэдэкIыжъ рагъэхьыгъ.

Аркъым зэрэпыщагъэм къыхэкIыкIэ, унагъом зэмьызгъыныгъэхэр къитаджэщтыгъэх. Мызэгъо-гуми арэуштэу хьугъэ. Пчыхьэм ешъуагъэу ар къэкIожьыгъ ыкIи хигъэхьоным пае джыри ахьщэ къыратынэу янэрэ ятэрэ ригъэзы-

гъэх. Ау адрэхэм ар адагъэп. Аркъым зыакъыл ыгъэутхьогъэ хьу-лфыгъэр «къызэкIэнагъ» ыкIи пенсионерхэм утынхэр арихэу ригъэжъагъ. Нэужым ильэс 80 зыныбжь ныоу унэм исыри шъэ-жыекIэ ыгъэщынэзэ ахьщэ къы-ритынэу шIонагъ. Ар щти, иIэгъэ тIэкIур къыфищигъ. ИщыкIагъэр зегъотым, бздэжашIэр унэм икIы-жыгъ.

Мы пчэдыжъ дэдэм бздэжэшIэгъэ хьылъэр зезыхьэгъэ хьу-лфыгъэр полицием икьулыкъу-шIэ горэм къыубытыгъ. Уголовнэ Иоф къызэлуахыгъ, уплэкIунхэр макIох.

Красногвардейскэ районым шыпсэурэ бзылфыгъэу ильэс 50 зыныбжьым ихатэ полицием икьу-лыкъушIэхэм къызаплъыхьэм, кIэп кошэ 20 къышигъэкIыштыгъэу къычIагъэщыгъ. Ащ къызэри-луагъэмкIэ, ильэс пчъагъэм къы-кIоцI наркотикхэр егъэфедэх ыкIи ышъхьэ пай ар къыгъэкIыштыгъ.

ПравэухъумэкIо органхэм зэхашэгъэ оперативнэ-профилактическэ Иофтхьабзэхэм яшIуагъэкIэ, Мыекъуапэ шыпсэурэ бзылфыгъэ горэм (ыпэкIэ хьапсым дэсыгъ) наркотик зыхэлэ пкыгъоу «эфед-рон» зыфиIорэр иунэ къырагъо-тагъ. Мы наркотик дэдэр зэрыт шприцыр Мыекъуапэ шыпсэурэ нэмькI бзылфыгъэми къыпкы-рахыгъ.

ХьакIэщым щымэфэжIыгъ

Республикэ кIэлэцIыкIу библиотекэм Адыгеим итарихъ, икультурэ, илитературэ, ихьышъэ-къэ-бархэр, ицIыф цIэрылхэр тхылъеджэхэм ягъэ-шIэгъэхэм атегъэпсыхъгъэ Iофтхьэбзэбэ щызэхэ-щэ. ЕджэкIо цIыкIухэр агуагъакIэх республикэм ыпашъхъэ IофшIэгъэ инхэр щызилэ цIыфхэм, мызэу, мытIоу яхъэкIагъ зэлъашIэрэ тхакIоу МэщбэшIэ Исхьакъ.

ЖьоныгъуакIэм и 22-м, библиотекэм мэфэжI дахэ щылагъ. Ар адыгэ тхэкIо нахьыжъэу, щылагъэмэ мыгъэ зыныбжъ илъэси 100 хъуштыгъэ ПэрэныкIо Мурат фэгъэхьыгъагъ. Литературнэ хьакIэщым хэлэ-жъагъэх республикэ гимназием иеджакIохэу я 6-рэ класситIумэ арысхэр.

ХьакIэщыр кызылIуихыгъ ыкIи зерищагъ кIэлэцIыкIу библиотекэм краеведением-кIэ иотдел иIофышIэу Къат Сусанэ. Ащ ПэрэныкIо Мурат икхъхъукIэ, ищылэклагъэр, итворчество кIэлэу еджакIохэм къафилотагъ.

ЖьоныгъуакIэм и 5-м 1912-рэ илъэсым Теуцожь районым ит къуаджэу Пчыхьа-лIыкIуае, мэкъумэщышIэ лэ-жъакIоу Шъалихъэ иунагъо шъао кызырэхьыгъгъэр, чIы-гу Iахъ ащ пае къазэрараты-щтыри зэхашIэу, сабым зэ-ригъэгущIуагъэхэр къариуагъ.

Ау щылэныгъэр пчыагъэу зэ-хэлъ — Мурат цIыкIур илъэси 8 хъугъэу ятэ дунаим ехы-жыгъ, сабий бын Iужьум изэ-кIо дэдэу кыхэнэгъэ яни бэ-гъашIэ хъугъэп.

ЗэкIэ исабынгъор зыфэда-гъи, икIэлэгъу зэрэкуагъи, шIу кыфэзышIагъи, игухэлъ-хъо-псапIи ПэрэныкIо Мурат тха-кIо зэхъум иусэхэм, ипозмэхэм, итхылъхэм кызырэхьыгъгъэ-жыгъэм Сусанэ еджакIохэм гу-лъаригъэтагъ. МэфэжI тхылъ кыгъэлъэгъонэу ыгъэхъа-зы-рыгъэм тхакIом итхылъ зэфэ-шъхьафхэу хэлъхэм аналэ ты-

раригъэдагъ. ПэрэныкIо Му-рат адыгэ литературэм илахъэу хишIыхъагъэм кIэлэцIыкIухэм апае ытхыгъэхэм чIыпIэ гъэн-фагъэ зэрэщаубытырэр, ипшы-сэхэри, баснэхэри, усэхэри гу-рыIогъошIухэу зэрэщытхэр кыIуагъ. Джащ фэдэу урыс тхакIохэм атхыгъэ произведе-ниехэу «Доктор Айболит», нэмыкIхэри адыгабзэкIэ зэрэ-

зэридзэкIыгъэхэр кыыхигъэ-щыгъ. Къэгъэлъэгъоным зы тхылъ шIуцIэ ин «А.С. Пуш-кин» тетхагъэу кыыхихи къа-ригъэлъэгъугъ. Ари Мурат зэ-ридзэкIыгъ, усэу «Зимний ве-чер» зыфилорэм («КIымэфэ пчыхъ») еджакIохэм Сусанэ къафеджагъ.

УсакIоу ПэрэныкIо Мурат ныбжьыкIэу поэмэу «НэжI-маз» (ильэс 19 ыныбжьыгъ) зэритхыгъэр, кызырэхьыгъ-гъэр, иусэхэр оредышъом зэрэ-ральхъагъэхэр, еджэгъэ-гъэса-гъэ, усакIо зэрэхъугъэм имы-закъоу, зэошхом зэрэхэлъжа-гъэр, лыгъэ хэлъэу зэрэзуа-гъэр, кэралыгъо наградэхэр кызырэфэфагъэшъошагъэхэр къафилотагъ, оредхэм ащыш-хэм ядэлугъэх.

Ащ ыужым адыгабзэр зи-кIэсэ еджакIохэу Хьатамэ Псынэф усэу «Тян», Хьуажь Аминэтрэ Лыхъурэе Джэ-нэтрэ заом ехьылIэгъэ усэу «Титопхэр къзох», «Хьяр» зыфилорэ усэм Адзынэ Аскэр-бий, усэу «Бжыхъ» зыфи-лорэм Атэжыхъэ Саидэ къа-джагъэх. Ау анахъ еджэкуа-бэ

ягуапэу зыхэлэжъагъэр тха-кIом ипшысэу «Рыу, сибзI!» зыфилорэ зыкыэшIыгъор ары. Библиотекэм ихьакIэщ теплъэ ипшысэм кыIуатэрэм дэгъоу диштэщтыгъ.

ЛIыжъым ироль еджакIоу ХьаджырэкIо Дамир, авто-рым иер — СтIашъу Алинэ, ныор — ИуаныкIо Миланэ, удыр — ХьокIон Бэлэ, Дзыбэ Данэ — тхьакIумкIыхъэр къашIыгъэх. КIэлэеджакIохэм Iоф адзышIагъэхэр адыга-бзэмкIэ якIэлэегъаджэхэу Мэл-гош Лидэрэ ГьукIэлэ Ма-рыетрэ.

Литературнэ хьакIэщым ишIуагъэкIэ еджакIохэм тха-кIоу ПэрэныкIо Мурат ехы-лIагъэу ашIэрэм хагъэхъагъ, ежъхэм афэлъэкIырэр ашIагъ, бэмэ яадыгабзэ IупкI, къабзэ. «Рыу, сибзI!» зыфилорэ сцен-кэри Iэпэласэхэу къагъэлъэ-гъуагъ. Хэт ышIэра, мы еджэ-кIо цIыкIухэм тхакIохэр, уса-кIохэр, артистхэр, сурэтышIхэр къахэкIынкIи мэхъу, ау мыщ фэдэ зэлукIэгъу гъэшIэгъонхэр бэрэ агу къэкIыжыштых.

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

РЕСПУБЛИКЭ ЗЭНЭКЪОКЪУ

Библиотекарь анахъ дэгъур къэнэфэагъ

ЖьоныгъуакIэм и 23-м Лъэпкъ библиотекэм респуб-ликэ зэнэкъокъоу «Илъэсым ибиблиотекарь анахъ дэгъу» зыфилорэр щыкIуагъ. Илъэсищ хъугъэу зэхэ-щэрэ Iофтхьабзэр анахъэу зыфэгъэзагъэр мы IофшIэныр гуетыныгъэ хэлъэу зэрэзэшIуахырэр гъэ-унэфыгъэныр, тхылъеджэхэм Iоф зэрадашIэрэ шыкIэхэр нахъ гъэкIэгъэнхэр, тхылъым имэхъанэ кIэгъэтхыгъэныр, мы лъэныкъомкIэ ащ елъытыгъэу Iофтхьабзэхэр зэхэщэгъэнхэр ыкIи Адыгэ Республи-кэм ибиблиотекарь анахъ дэгъухэр кыхэгъэщыгъэн-хэр, библиотекэ Iофым уасэ иIэу зэрэщытыр гъэу-нэфыгъэныр ары.

Непэ библиотекарь — шIэ-ныгъабэ ыкIи шIыкIэ-амалыбэ зэдэгъэлорышIэрэ ыкIи твор-ческэ, IофшIэн-зэхэщэн лъэ-ныкъохэр дэгъоу зэшIозыхы-рэ IофышI. Ахэр мыгъэ зыхэ-лэжъэгъэхэ зэнэкъокъум игу-

хэлъ шъхьалэу щытыгъэр анахъ дэгъухэу творческэ еклолIакIэ IофымкIэ зилэхэр кыхэгъэ-щыгъэнхэр, ашIэрэм кIэгъэгущIугъэнхэр, яопыт нэмыкI-хэм алгыгъэлэсыгъэныр ары. МэфэжIым зэфэдэкIэ респуб-

ликэм ит библиотекэхэм къа-рыкIыгъэхэр, культурэм ипа-щэхэр, иIофышIэхэр хэлэжъа-гъэх.

Шуфэс гушIыгъэ фабэхэмкIэ зэнэкъокъум къекIоллагъэхэм ыкIи конкурсантхэм закъы-фигъэзагъ АР-м культурэмкIэ иминистрэ игуадзэу Шъэуап-цIэкIо Аминэт. Зисэнэхъат зи-кIасэхэу, ащкIэ къулайныгъэ дэгъу зылэклэлъхэр зэрэлъы-кIуатэхэрэр, яIофшIагъэкIэ об-ществэр щылэклэ гупсэфым зэ-рэфашIэрэр кыIуагъ.

Республикэ зэнэкъокъур лъэ-ныкъуабэмэ афэгъэзэгъагъ: «Сэры ыкIи кызыгъотхэр», «IофшIэн законодательст-ва тэшIа ыкIи тэгъэца-кIа?», «Республикэм ит библиотекэхэм ягухэлъхэр зэрэзэшIуахыхэр», «КультурэмкIэ сыминистрагъэм...», «Литературэ геройхэм ятеплэ-шъуаш: зэчыир, зыкызылIух!»

Зэнэкъокъум уасэ фэзышIы-гъэ жюриим хэтыгъэх Лъэпкъ библиотекэм иотдел зэфэ-шъхьафхэм япащэхэу Г. Кузне-цовар, С. Пэнэшъур, культурэмкIэ Министрствэм ибухгал-тер шъхьалэ игуадзэу Л. Люб-ченкэр, республикэ профсоюз-ым культурэмкIэ иIофышIэу Л. Пузанковар ыкIи жюриим итхьамэтагъ Лъэпкъ библиоте-кэм идиректор игуадзэу Пэ-нэшъу Фатимэт.

Жюриим изэфэхьысыжыгъ-гъо зэнэкъокъумкIэ анахъ

Республикэ зэнэкъо-кIум апэрэ чIыпIэр кы-щыдэзыхыгъэ Татьяна Старинар.

цIыфыбэ зэжэгъэ уахътэ хъу-гъэ. ТекIоныгъэр кыдэзыхы-гъэхэм ыкIи анахъ егугъугъэ-хэм АР-м культурэмкIэ ими-нистрэ игуадзэу ШъэуапцIэкIо Аминэт шIухъафтынхэр, гра-мотэхэр аритыжыгъэх.

«Илъэсым ибиблиоте-карь анахъ дэгъу» зыфилорэ щытхъуцIэр афагъэшъо-шагъ.

А I-рэ чIыпIэр кыдихыгъ Красногвардейскэ районым игупчэ библиотекэ идиректо-рэу Татьяна Старинар. Ащ диплом, къэгъагъэхэр, ахъ-щэ шIухъафтынэу сомэ мин 35-рэ ратыгъэх.

Я II-рэ чIыпIэр ыубытыгъ ТэхьутэмыкIое гупчэ библио-текэм ипащэу Щэхэлэ Саидэ. Ар къэзыушыхъатырэ дипло-мым къэгъагъэхэмрэ сомэ мин 30-рэ игъусэхэу ратыгъ.

Я III-рэ чIыпIэр кыдэзыхы-гъэр АдыгэкIалэ игупчэ библиотекэ идиректорэу Хьат-кIо Марзие. Мыши диплом, къэгъагъэхэр ыкIи шIухъаф-тынэу сомэ мин 25-рэ раты-гъэх.

Мыхэм анэмыкIэу, зэкIэ респуб-ликэ зэнэкъокъум хэлэ-жъагъэ эпIч лъэныкIо зэфэ-шъхьафхэмкIэ кыыхагъэщызэ диплом, къэгъагъэхэр, ахъ-щэ шIухъафтынэу сомэ мин пIырышIэ ратыгъ.

«Сэнэхъатым зэрэфэ-шъыпкъэмкIэ» Джэдэжэ гупчэ библиотекэм идиректорэу Аульэ Бибэ, «Творческэ екло-лIакIэмкIэ» Кошхъэблэ гупчэ библиотекэм ипащэу ХьокIон Маринэ, «Профессионализ-магъэр кызырриушыхъа-тыгъэмкIэ» кьалэу Мыекъуа-пэ игупчэ библиотекэ идиректорэу Ольга Гавшина, «СэнэхъатымкIэ ежъ иекIо-лIакIэ» зэригъэфедэрэмкIэ Теуцожь гупчэ библиотекэм идиректорэу Бэрэдэж Лари-сэ, «ИIоф икIасэу хэшIы-кIышхо зэрэфыриIэмкIэ» Мыекъопэ район гупчэ библиотекэм идиректорэу Наталыа Олефир ыкIи «Сэнэхъат къулайныгъэмкIэ» Яблонов-скэ гупчэ библиотекэм ипащэу Шъэумэн Ритэ.

Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым ибиблиотекарь анахъ дэгъу» зыфилорэ целе-вой программэу «Развитие библиотечного дела в Респуб-лике Адыгея на 2010 — 2014 годы» зыфилорэм ишапхъэ итэу зэхэщэгъагъ, дахэу Iофтхъа-бзэр кIуагъэ, культурэм хахьо ышIыным ар тегъэпсыхъэ-гъагъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Библиотекэ мэфэжIым чанэу хэлэжъэгъэ Мерэм Нуриет.

Адыгэ Республикэм и УплъэкIу-лътэкIо палатэ 2011-рэ ильэсым Iоф зэришIагъэм ыкIи уплъэкIун Iофыгъохэм къагъэлыгъуагъэхэм яхьылIэгъэ

(*КъызыкIэтыкIорэр жьоныгъуаклэм и 24-м къыдэкIыгъэ номерым ит).*

5.2. Бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 16-рэ пункт аукоозэ, сомэ 1 миллионрэ мин 690-рэ зыуасэу фонд шъхьалэм хэхьэрэ дизель электростанциеу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькумкIэ 2004-рэ ильэсым къащэфи атIупшыгъэр бюджет учетым хагъэуцуагъэп.

5.3. Бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 3-рэ пункт аукоозэ, мыльку шъхьалэм хэхьэрэ пкыгъохэу шакIохэм къафарагъэшагъэхэр пэублэ учет документхэмкIэ унифицированнэ шыкIэм — формэу 030601-м «Фонд шъхьалэхэм яобъектхэр къаIыхыгъэнхэмкIэ-ятыгъэнхэмкIэ Актым» тетэу атхыгъэхэп.

5.4. Федеральнэ законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, сомэ мини 2,1-рэ зыосэ гъэстыныпхъэ-щыфэ материалхэу 2009-рэ ильэсым агъэфедатгъэхэр 2010-рэ ильэсым ихъарджэу ашыгъэхэм ахалытагъэх.

5.5. Бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м игъо ыльэгъухэрэр аукоохэзэ, 2010-рэ ильэсым лэжьапкIэр зэраратыгъэм ехьылIэгъэ расчэти-платежнэ ведомостхэр зэхэгъэуцуагъэхэп.

5.6. Бухгалтер учетым ехьылIэгъэ Законом ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, ия 9-рэ статья ия 1-рэ пункт ыкIи ия 10-рэ статья ия 2-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ къалэкIахьагъэр 2010-рэ ильэсым имэкъуогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

5.7. Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ 1995-рэ ильэсым мэкъуогъум и 13-м номерэу 49-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Мылькур ыкIи финанс пшъэрылхэр инвентаризацие шыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ Методическэ указаниехэр ухэсыгъэнхэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

6. НэмыкI шэпхъуэуконыгъэхэр.

6.1. СССР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ 1988-рэ ильэсым Ионыгъом и 15-м номерэу 710-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Сьомдэжщэм, диспансерхэм, сабыйхэр къызыщыхъухэр унэхэм, медико-санитарнэ частхэм, поликлиникэхэм, амбулаториехэм инвентарь шъабэхэр зэралэагъахьэхэрэм итабель ухэсыгъэным ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

6.2. Инвентарь шъабэхэр хатхыкIыжъхэ зыхъукIэ ахэр гъэфедэгъэнхэм пIалъэу иIэр актхэм къашамыгъэлъагъоу къыхэкIыштыгъ.

VIII. Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мыльку Адыгэ Республикэм мзысхэмкIэ и ГъэорышIапIэ 2010-рэ ильэсым фатIупшыгъэр шIуагъэ къытэу ыкIи зытелытагъэхэм апIуагъахьэзэ зэрагъэфедатгъэм иуплъэкIун къыгъэлъэгъуагъэхэр

УплъэкIунхэр IкIохэзэ норматив правовой актхэр аукоохэзэ сомэ миллиони 4-рэ мин 357,1-рэ агъэфедатгъэу къыхагъэщыгъ, ахэм ащыщых:

1. ГъэорышIапIэм республикэ бюджетым имылькуоу сомэ 1 миллионрэ мин 656,6-рэ шIуагъэ къымытэу ыгъэфедатгъ, ащ шыщых:

1.1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2007-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 24-м номерэу 206-рэ зытетэу ыштэгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкIу Инагъэу шымыт Инагъэхэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо органхэм ащысезыхьэхэрэ IофышIэхэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ гъэцэкIэкIо органхэм яцентраллизованнэ бухгалтериехэм яIофышIэхэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ гъэцэкIэкIо чIыпIэ органхэм яцентраллизованнэ бухгалтериехэм яIофышIэхэм лэжьапкIэр ятыгъэным ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

1.2. СССР-м и Госкомтруд ыкIи ВЦСПС-м 1984-рэ ильэсым мзэасэм и 20-м номерэу 58/3-102-рэ зытетэу къыдагъэкIыгъэ унашъор ыукоозэ, ГъэорышIапIэм епхыгъэ подразделениехэм яводительхэм классэу яIэм пае лэжъепкIэ хэгъахьохэу хэбзэнчъэу афишыгъэхэм сомэ мин 21,1-рэ апIуагъахьагъ;

1.3. Урысые Федерацием и Госстрой 2004-рэ ильэсым гъэтхэпэм и 5-м номерэу 15/1 зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «ПсэолъэшI IофшIэхэм сметэ уасэу яIэр гъэ-

ИИЛЬЭС ОТЧЕТ

унэфыгъэнымкIэ Методикэр ухэсыгъэным ыкIи IуачIэ шыгъэным ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

1.4. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 34-рэ статья, ФСУ Мэз хъызмэтымкIэ Санкт-Петербургскэ научнэ-лпытхэу институтым» дашыгъэ къэралыгъо контрактным ия 6.3.3-рэ пункт аукуагъэх, проектэу «Адыгэ Республикэм имэххэр машIохэмкIэ шынэгъончъэу гъэпсыгъэнхэр» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

1.5. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 34-рэ статья, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 26-м номерэу 210-рэ зытетэу ышIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкIушIэхэр командировкэ гъэкIогъэнхэм шапхъэу пылхэр» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

1.6. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 34-рэ статья, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэсым гъэтхэпэм и 24-м номерэу 47-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ гъэцэкIэкIо органхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкIушIэхэр аулхэм ялчъагъэ зытелытэгъэ ноормативым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2. Урысые Федерациемрэ Адыгэ Республикэмрэ язаконодательствэхэм агъэнэфэрэ шапхъэхэр аукоохэзэ сомэ миллиони 2-рэ мин 700,5-рэ агъэфедатгъ:

2.1. Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием и Бюджет кодекс бюджет IофшIэныр гъэорышIэгъэным ыкIи Урысые Федерацием и Бюджет законодательствэ дишъу гъэпсыжыгъэнхэм ыльэныкIыгъэ зэхьокIыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 63-ФЗ зытетэу 2007-рэ ильэсым мэлъыфэгъум и 26-м къыдэкIыгъэм ия 5-рэ статья ия 24-рэ пункт аукоозэ, Урысые Федерацием и субъект финансхэмкIэ орган (Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ и Министерствэ) илизын хэмьлэу ГъэорышIапIэм пIалъэ гъэнэфагъэм тетэу гъэфедэгъэнэу шыт мылькуоу къыIэкIахьэрэр учет шыгъэным фэшI ирасчэтигъэ 2010-рэ ильэсым ищылэ мазэ и 1-м къышъуыблагъэу 2010-рэ ильэсым ижъоныгъуакIэ и 21-м нэс ыгъэфедатгъ;

2.2. Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и кодекс ия 91-рэ статья, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рэ ильэсым шэкIогъум и 28-м номерэу 190-рэ зытетэу ышIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкIушIэхэр нормэм темытэу къулыкIу мафэкIэ Iоф зышIэхэрэм ильэс къэс хэгъэхьожэ шыкIэм тетэу ыпкIэ зыхэлъ отпуск ятыгъэным шыкIэу ыкIи шапхъэу пылхэр» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.3. Урысыем и Гупчэ Банк номерэу 18 зытетэу 1993-рэ ильэсым чъэпыогъум и 4-м псэуми афыригъэхьыгъэ писъмэм «Урысые Федерацием кассэ операциехэр зэрэшапхьэхэр шыкIэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.4. Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ 2008-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м номерэу 148н зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Бюджет учетым ехьылIэгъэ Инструкциер ухэсыгъэным фэгъэхьыгъэ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.5. Урысые Федерацием и Гражданскэ кодекс ия 131-рэ статья ия 1-рэ Iахь, Федеральнэ законэу «Мыкошырэ мылькум ыкIи ащ епхыгъэ шэн-щэфын фитыныгъэхэр къэралыгъом егъэтхыгъэнхэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 122-ФЗ зытетэу 1997-рэ ильэсым бэдзоогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 2-рэ, ия 4-рэ статьяхэр аукоохэзэ, шапхъэу шыIэхэм атэгъэлсыкIыгъэу ГъэорышIапIэм щатхыгъэхэп мыкошырэ мылькум ноьектхэу ыкIи чIыгу Iахьхэу оперативнэ гъэорышIэкIэ шыкIэм тетэу епхыгъэхэр;

2.6. Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и кодекс ия

139-рэ статья ыкIи гурыт мэээ лэжъапкIэр нэшанэу иIэхэм яхьылIэгъэ Положениеу Урысые Федерацием и Правительствэ 2007-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 24-м номерэу 992-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Гурыт мэээ лэжъапкIэр къэлъытэгъэным пылэ ШыкIэм инэшанэхэм яхьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.7. Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ 2009-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м номерэу 150н зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Урысые Федерацием и бюджет классификацие гъэфедэгъэнымкIэ Унашъоу ухэсыгъэнхэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.8. ГъэорышIапIэм 2010-рэ ильэсым иапэрэ квартал 2010-рэ ильэсым зышIахьыгъэ IофшIэхэр мээыр къэгъэгъуэнэгъэнымкIэ, къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи къыгъэкъужьыгъэнхэмкIэ къэралыгъо заказхэр аритыгъэх Урысые Федерацием и Мэз кодекс ия 19-рэ статья ия 1-рэ Iахь, Урысые Федерацием и Правительствэ 2007-рэ ильэсым мэкъуогъум и 30-м номерэу 418-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «Мээыр къэгъэгъуэнэгъэным, къэухъумэгъэным, къыгъэкъужьыгъэным ехьылIэгъэ IофшIэхэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ заказхэр ятыгъэнхэм ыкIи зээзгыныгъэхэр адэшыгъэнхэм нэшанэу иIэхэм яхьылIэгъэ Положениер ухэсыгъэным фэгъэхьыгъэ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

IX. УплъэкIу Iофыгъоу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькуоу гухэлъ гъэнэфагъэ зыIэ Республикэ программэу «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфилоу 2009 — 2010-рэ ильэсхэм ателытагъэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI афатIупшыгъэр шIуагъэ къытэу ыкIи зытелытагъэхэм апIуагъахьэзэ зэрагъэфедатгъэм иуплъэкIун» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

Сомэ миллион 17-рэ мин 667,1-рэ шапхъэхэр аукоохэзэ агъэфедатгъэу уплъэкIунхэм къагъэлъэгъуагъ:

1. РПЦ-у «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2. IуачIэ зыIэ норматив правовой актхэр аукоохэзэ сомэ миллион 17-рэ мин 658,5-рэ агъэфедатгъ, ащ шыщых:

2.1. Урысые Федерацием и Правительствэ 2008-рэ ильэсым чъэпыогъум и 13-м номерэу 749-рэ зытетэу къыдигъэкIыгъэ унашъоу «IофышIэхэр къулыкIу командировкэ гъэкIогъэнхэм нэшанэу иIэхэм яхьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

2.2. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ ильэсым мэлъыфэгъум и 24-м номерэу 85-рэ зытетэу ышIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм гухэлъ гъэнэфагъэ зыIэ ыкIи пIалъэ чыжъэм тельгытэгъэ ипрограммэхэр зэхэгъэуцогъэнхэм, ахэр тхыгъэнхэм ыкIи гъэцэкIэжыгъэнхэм ехьылIэгъэ унашъоу зэралырэ ШыкIэм ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

— Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмкIэ ыкIи науэмкIэ и Министерствэ епхыгъэу — сомэ 1 миллионрэ мин 841,8-рэ;

— Адыгэ Республикэм IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхоныгъэхэмкIэ и Министерствэ епхыгъэу — сомэ миллиони 3-рэ мин 363-рэ;

— Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ епхыгъэу — сомэ миллион 12-рэ мин 237-рэ.

X. УплъэкIу Iофыгъоу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зыIэ республикэ программэу гъэсэныгъэм хэхоныгъэхэр егъэшIыгъэнхэм ехьылIагъэу 2007 — 2010-рэ ильэсхэм ателытагъэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкIыгъэ мылькуоу афатIупшыгъэр шIуагъэ къытэу ыкIи зытелытагъэхэм апIуагъахьэзэ зэрагъэфедатгъэр уплъэкIугъэныр» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытетэу 1996-рэ ильэсым шэкIогъум и 21-м къыдэкIыгъэм ия 8-рэ статья ия 5-рэ пункт, бюджет учетымкIэ Инструкциеу № 148н-м ия 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт аукоохэзэ, ультразвуковой сканерэу 2010-рэ ильэсым ибэдзоогъу мазэ тельгытэгъэ хъызмэт операциехэм ахагъэуцуагъ.

Адыгэ Республикэм и УплъэкIу-лътэкIо палатэ 2011-рз ильэсым Iоф зэришIагъэм ыкIи уплъэкIун Iофыгъохэм къагъэлъэгъуагъэхэм яхьылIэгъэ

ИИЛЬЭС ОТЧЕТ

1. Гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ республикэ программэу гъэсэныгъэм 2007 — 2010-рз ильэсхэм хъхьоныгъэхэр егъэшIыгъэнхэм ехьылIагъэр гъэцэкIэжыгъэным пэIуагъэхаштэу сомэ миллион 71-рз мин 85,4-рз агъэнэфэгъэ, ащ шыцэу 2010-рз ильэсым агъэфедэнэу шытыгъэр сомэ миллион 17-рз мин 907,7-рз. ПстэумкIи Программэм игъэцэкIэжыгъэном сомэ миллион 53-рз мин 39,1-рз е Программэм ипаспорт шаухэсыгъагъэм ипроцент 74,6-рз ыкIи Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьылIэгъэ законхэу зифэшъошэ ильэсхэм ащаухэсыгъагъэхэм япроцент 99,4-рз пэIуагъэхьагъ.

Программэм зэкIэ иедзыгуитфкIэ агъэнафэщтыгъэ Iофыгъохэм апэIуагъэхьагъэр Программэм ыгъэнафэщтыгъэм нахь макI. 2010-рз ильэсым Программэм сомэ миллион 11-рз мин 576,6-рз — 2010-рз ильэс бюджетым ехьылIэгъэ Законом Программэр гъэцэкIэжыгъэным пэIуагъэхьаштэу ыгъэнафэщтыгъэм ипроцент 99,1-рз пэIуагъэхьагъ.

2. Гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ республикэ программэу гъэсэныгъэм 2007 — 2009-рз ильэсхэм хъхьоныгъэ егъэшIыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет шыцэ ахьщэу 2010-рз ильэсым афатIупшыгъэр шIуагъэ кыгътэу ыкIи зытелытагъэхэм апэIуагъэхьэзэ зрагъэфедэгъэм иуплъэкIун кызыригъэлъэгъуагъэмкIэ, бюджет законодательствэр ыкIи Урысые Федерацием-рз Адыгэ Республикэмрз янорматив правовой актхэр агъэнэфэрэ шапхъэхэр аукохэзэ сомэ миллиони 6-рз мин 877,7-рз агъэфедэгъ.

2.1. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылькэу гъэлорышIэгъэным ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 102-рз зытэтэу 2002-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 3-м аштагъэм, Федеральнэу законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытэтэу 1996-рз ильэсым шэкIогъум и 21-м аштагъэм агъэнэфэрэ шапхъэхэр аукохэзэ, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет Изыны рымытыгъэу, Министерствэм 2010-рз ильэсым муниципальнэу образованиехэм портатив компьютерхэр, спортивнэ ыкIи медицинэ оборудованиеу сомэ миллиони 6-рз мин 157,1-рз зыуасэхэр аритыгъэх. Ахэм ащыщэу муниципальнэу образованием оборудованиехэу 510-рз хъухэу сомэ миллиони 3-рз мин 719,9-рз зыуасэхэр зэраратыгъэхэр документхэмкIэ къаушыхьатыгъэхэп. УплъэкIунхэр зыщылIэгъэхэ уахътэм ехъулIэу оборудованиер министерствэм ибаланс хэтыгъ, муниципальнэу образованиехэм къагъэгъунэщтхэу зэраратыгъэхэр документхэмкIэ гъэуэфыгъэу шытыгъэп, МО-у «Джэджэ районым», МО-у «Шэуджэн районым» яобщееобразовательнэу учреждениехэм оборудованиеу аратыгъэм ехьылIэгъэ учет ялагъэп. Оборудованиер Адыгэ Республикэм икэзнэ зэришIагъэм ыкIи муниципальнэу образованиехэм зэраратыгъэм ехьылIэгъэ документхэр уплъэкIунхэр кIохэ зэхъум ялагъэхэп, къызэщэфыгъэхэм ыуж 1 ильэс зытешIэ ужыр ары нылэп ахэр къызэагъэлъэгъуагъэхэр (Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 16-м номерэу 412-рз зытэтэу ыштэгъэ унашъор).

2.2. Бюджет учетым ехьылIэгъэ Инструкциеу Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ номерэу 148н зытэтэу 2008-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м ышIыгъэ унашъомкIэ ыухэсыгъэм ия 2=16-рз пункт аукохэзэ, сомэ мин 497,5-рз зыосэ медицинэ оборудование комплект 18-у пкыгъэ 12 зыхътыр къашщэфыгъ. Ахэм ащыщхэу 4-р ары нылэп медицинаIэ зилэхэр, адрэхэр къашщэфыгъэ медицинэ мэхъанэ зилэ пкыгъэхэр эконимическэ классификациеу 340-м «Материальнэу запасхэм ахэгъэхьогъэныр» зыфиIорэ лимитым тетэу къыдагъэкIых.

2.3. Урысые Федерацием бюджет классификациер шыгъэфедэгъэным ехьылIэгъэ Унашъохэу Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ номерэу 150н зытэтэу 2009-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м кыдыгъэкIыгъэ унашъомкIэ ыухэсыгъэхэр аукохэзэ, сомэ мин 12 зыосэ кызгъагъэхэр кызщэфыгъэнхэм бюджет мылькур КОСГУ 226-м «НэмыкI IофшIэнхэмрз фэлэ-фашIэхэмрз» зыфиIорэмкIэ пэIуагъэхьагъэу агъэуэфыгъ. Ахьщэр КОСГУ 290-м «НэмыкI хьарджхэр» зыфиIорэм тетэу хьарджхэм ахагъэхьан фэягъ.

2.4. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 34-рз статья ыгъэнэфэрэ принципхэу мылькэу кIэухышIу ыкIи шIогъэ икыу къегъэтыгъэныр аукохэзэ, сомэ мин 191,7-кIэ къашщэфыгъэ программэу обеспечениермэ оборудованиермэ егъэджэн IофшIэным щагъэфедэгъэп.

2.5. Федеральнэу законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытэтэу 1996-рз ильэсым шэкIогъум и 21-м кыдэкIыгъэм ия 9-рз статья аукохэзэ, сомэ мин 516,9-рз хьардж ашыгъ:

— сомэ мин 21-р министрствэм и Гупчэ бухгалтерие штатым хэт иIофшIищ гражданскэ-правовой мэхъанэ зилэ зэзэгъыныгъэу адашыгъэмкIэ агъэцэкIэгъэ IофшIэнхэр зэраIахыгъэхэ актым тетэу лэжъапкIэу аратыгъ, фэлэ-фашIэхэр загъэцэкIэгъэхэ ыкIи IофшIэнэу агъэцэкIагъэр зыфэдизыр мыгъэуэфыгъэу. Къэралыгъо ушэтын зыкIым (ЕГЭ)-м ехьылIэгъэ фэлэ-фашIэхэм апае зэзэгъыныгъэм тетэу, ЕГЭ-р зэхэцэгъэным фэшI кырагъэблэгъэхэ IофшIэхэм лэжъапкIэр къафамылыбтарыгъэу, аванс шыкIэкIэ ахьщэр аратыгъ.

— сомэ мин 34,1-р Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2007-рз ильэсым мэкъуогъум и 18-м но-

мерэу 97-рз зытэтэу ышIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмкIэ ыкIи наукаэмкIэ и Министерствэ зэрихьэрэ Iофыгъохэр» зыфиIорэм тетэу, министерствэм ыгъэцэкIэрэ Iофыгъохэм атегъэпсыкIыгъэу штатым хэт IофшIэ нэбгыритф гражданскэ-правовой мэхъанэ зилэ зэзэгъыныгъэу адашыгъэм тетэу лэжъапкIэу аратыгъ;

— сомэ мин 330,1-р Къу «Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмкIэ исистемэ икъэралыгъо аттестационнэу кыулыкъу» зыфиIорэм штатым хэт иIофшIэ нэбгыри 8 фэлэ-фашIэхэр зэрагъэцэкIэгъэхэ пIальэр ыкIи IофшIэнэу агъэцэкIагъэр зыфэдизыр кышчамыгъэлъагъоу, IофшIэнэу агъэцэкIагъэр зэраIахыгъэ актым тетэу IофшIапкIэу аратыгъ; IофшIэныр загъэцэкIэшт пIальэр, натуральнэ ыкIи ахьщэ шыкIэм тетэу хьызмэтэхьэнэу агъэцэкIагъэр кызыралыгъэхэр шыкIэр кышчымыгъэлъэгъуагъэу гражданскэ-правовой зэзэгъыныгъэхэр IофшIэхэм адашыгъэх;

— сомэ мин 131,7-р страховой тынхэм апэIухьагъ. Къэралыгъо ушэтын зыкIым хэлэжъэрэ учреждениехэм пшъэрылIэу яIэхэр зэхэуауфыкIыгъэу зэрэмыгъэпсыгъэхэм кыхэкIэу, гражданскэ-правовой мэхъанэ зилэ зэзэгъыныгъэхэу адашыгъэхэм штатым хэт IофшIэхэм лэжъапкIэ зэраратыгъэ IофшIэн лэпкхэр ежъхэм яIэ-натIэкIэ пшъэрылIэу яIэхэр зэрэдиштэхэрэ шыкIэр бгъэуэфын плъэкIыгъэп.

XI. УплъэкIу Iофыгъоу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кыхэкIыгъэ мылькэу Адыгэ Республикэм архитектурэмкIэ ыкIи кьэлэгъэпсынымкIэ и Комитет Iыгыгъэным фэшI 2010-рз ильэсым афатIупшыгъэр шIуагъэ кыгътэу ыкIи зытелытагъэхэм апэIуагъэхьэзэ зрагъэфедэгъэр уплъэкIу-гъэныр. Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кыхэкIыгъэ мылькэу гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ Республикэ программэу «Адыгэ Республикэм кьэлэгъэпсыным 2006 — 2010-рз ильэсхэм хъхьоныгъэ шегъэшIыгъэныр» зыфиIорэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI афатIупшыгъэр шIуагъэ кыгътэу ыкIи зытелытагъэхэм апэIуагъэхьэзэ зрагъэфедэгъэр уплъэкIу-гъэныр» зыфиIорэм кыгъэлъэгъуагъэхэр

УплъэкIунхэм къагъэлъэгъуагъэ норматив правовой актхэр аукохэзэ сомэ мин 828,1-рз зрагъэфедэгъэр, ахэм ащыщых:

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рз ильэсым гъэтхэпэм и 24-м номерэу 47-рз зытэтэу кыдыгъэкIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ гъэцэкIэкIо органхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ кыулыкъушIэхэу Iоф ащызышIэщтхэм япчъагъэкIэ нормативхэм яхьылIагъ» зыфиIорэм ия 2-рз пункт аукохэзэ, Комитетым иштат шапхъэхэм ашIокIэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гржданскэ IэнатIэхэу отделым ипэшэ IэнатIэрэ консултантрэ хагъэхьагъэх, IэнатIэхэр зезыхьэхэрэм апае лэжъапкIэмкIэ сомэ мин 825,7-рз хэгъэхьожьэу агъэфедэн фаеу хъугъэ.

2. Бензиныр зэрэхатхыкIыжыгъэмкIэ тельхьапIэу ялагъэхэм иуплъэкIун кызыригъэлъэгъуагъэмкIэ, зыгъэпсэфыгъо мафэм Iоф зэрэшIэщтхэм ехьылIэгъэ унашъоу пащэм кыдымыгъэкIыгъэу бензиныр ратхыкIыжыгъэу кыхэкIыгъ. Ащ ыпкэ кыкIэу, шапхъэхэм ашIокIэу сомэ мин 1,9-рз аосэ гъэстыныпхьэ ратхыкIыжыгъ.

3. Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ икодекс ия 139-рз статья ыкIи яхьылIэгъэ Положениеу Урысые Федерацием и Правительствэ 2007-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 24-м номерэу 922-рз зытэтэу кыдыгъэкIыгъэ унашъомкIэ ыухэсыгъэр аукохэзэ, учреждением иIофшIэхэр командировкэ зэрэщылIэгъэхэ пIальэмкIэ гурыт лэжъапкIэр кыалытэщтыгъэп.

4. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 26-м номерэу 210-рз зытэтэу ышIыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ кыулыкъушIэхэр командировкэ зэрагъэкIохэрэ ШыкIэр» зыфиIорэм ия 5-рз ыкIи ия 21.1-рз Комитетым ыукуагъ. Федеральнэу къэралыгъо органым и пащэ зэрэригъэблагъэрэр кьэзыгъэлъэгъэрэ тхыгъэ унашъоу шымыIэу Комитетым иIофшIэ а органым командировкэ агъэкIуагъ; шапхъэхэр зыгъэнэфэрэ норматив акт шымыIэу, командировкэ агъэкIуагъэм мафэ пэпчэ тельытагъэу сомэ 700 зырыз ратыгъ.

5. Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ икодекс ия 166-рз статьярэ Урысые Федерацием и Правительствэ 2008-рэильэсым чъэпыогъум и 13-м номерэу 749-рз зытэтэу кыдыгъэкIыгъэ унашъоу «IофшIэхэр кыулыкъум епхыгъэ командировкэ зэрагъэкIохэрэ шыкIэр» зыфиIорэр аукуагъэхэр, IофшIэр командировкэ агъаIоу зыхьукIэ пшъэрылIэу иIэр зэхэагъэуцощтыгъэп ыкIи ауэхьыщтыгъэп.

Гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ Республикэ программэу «Адыгэ Республикэм икьэлэгъэпсын 2006 — 2010-рз ильэсхэм хъхьоныгъэхэр егъэшIыгъэнхэр» зыфиIорэр гъэцэкIэжыгъэным пэIуагъэхьашт мылькэу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кышчыдалытагъэр шIуагъэ кыгътэу ыкIи зытелытагъэхэм апэIуагъэхьэзэ зрагъэфедэгъэм иуплъэкIун кызыригъэлъэгъуагъэмкIэ, Программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъохэр 2006 — 2010-рз ильэсхэм гъэцэкIэжыгъэнхэм фэшI республикэ бюджетым кыхэкIышт ахьщэу агъэнэфэгъэ сомэ миллион

28-рз мин 930,7-м шыщэу афатIупшыгъэр сомэ миллион 13-рз мин 761,1-рз е процент 47,6-рз нылэп. Мыщ дэжым Программэм кыдылгытэрэ Iофыгъохэм ягъэцэкIэжыгъэном зырагъэжъагъэм кышчыублагъэу алэ кырагъэхьагъэр сомэ миллион 11-рз мин 107,1-рз. Ар зэкIэ мылькэу афатIупшыгъэм ипроцент 80,7-рз ыкIи Программэр зэрэпсаоу гъэцэкIэжыгъэным ишыкIагъэм ипроцент 38,4-рз. УплъэкIунхэм къагъэлъэгъуагъэ норматив правовой актхэр аукохэзэ сомэ миллион 53-рз мин 332,4-рз агъэфедэгъэу, ащ шыщых:

1. Программэм ипунктэу «Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ исхемэ иматериалхэр къагъэзэгъыгъэнхэм фэшI гъэхьазырыгъэнхэр ыкIи ишыкIэгъэ гъэтэрэзыжыгъэнхэр фэшIыгъэнхэр» зыфиIорэм тегъэпсыкIыгъэу, Адыгэ Республикэм чIыпIэ планированиемкIэ и Схемэ зэхэагъэуцогъэнымкIэ Программэм 2006-рз ильэсым мылькэу ыгъэнафэщтыгъэм шIокIэу Iоф зэрэдашIэжыгъэм фэшI сомэ мин 146-рз лъытыгъ.

2. Федеральнэу законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытэтэу 1996-рз ильэсым шэкIогъум и 21-м кыдэкIыгъэм ия 9-рз статья ия 2-рз пункт Комитетым ыукуагъ. IофшIэнэу агъэцэкIагъэхэм яхьылIэгъэ актым тегъэпсыкIыгъэу хьарджэу сомэ мин 200 хатхыкIыжыгъ: шIокI зымыIэ реквизитхэр шымыIэхэу, хьызмэт IофшIэнэу агъэцэкIагъэр зыфэдэр мыгъэуэфыгъэу, натуральнэ ыкIи ахьщэ шыкIэм тетэу атын фаер зыгъэнэфэрэ шапхъэхэр шымыIэхэу.

3. Урысые Федерацием финансхэмкIэ и Министерствэ 2005-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 21-м номерэу 152н зытэтэу кыдыгъэкIыгъэ унашъоу «Урысые Федерацием бюджет классификациер шыгъэфедэгъэнымкIэ Унашъохэр» Комитетым ыукуагъ. Фитыныгъэ имыIэу кьоджэ псэупIэхэм ягенеральнэу планхэр гъэтэрэзыжыгъэнхэм муниципальнэу районым мылькэуIэ адыхэлэжыгъэн шыкIэм тетэу сомэ мин 486,4-рз подстатьяу 226-кIэ «НэмыкI фэлэ-фашIэхэр» зыфиIорэмкIэ хьардж ышIыгъ. А статья зэрагъэфедэн альэкIыштыгъэр ежэ учреждением хьарджэу ышIыхэрэр ары нылэп.

4. Федеральнэу законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытэтэу 1996-рз ильэсым шэкIогъум и 21-м кыдэкIыгъэм ия 9-рз статья ия 4-рз пункт Комитетым ыукуагъ. IофшIэнэу агъэцэкIагъэхэр зраштэгъэхэ актэу № 28-рз зытэтэу сомэ мин 500-м тельытагъэм 2005-рз ильэсым зыкIэтхэагъэхэр поставщикхэмрэ подрядчикхэмрэ лэжъапкIэр зэрафитIупшыгъэр операциехэр зыдагъэхэрэ журналэу № 4-м ильэс тешIагъэу — 2006-рз ильэсым тыгъэгъазэм и 29-м дагхагъ.

5. Федеральнэу законэу «Бухгалтер учетым ехьылIагъ» зыфилоу номерэу 129-ФЗ зытэтэу 1996-рз ильэсым шэкIогъум и 21-м кыдэкIыгъэм ия 9-рз статья ыгъэнэфэрэ шапхъэхэр Комитетым ыукуагъэх. Ауыхыгъэ IофшIэнхэр Комитетым ымыштагъэхэу ыкIи ифэшъошэ актым кIэмытхэагъэхэу сомэ миллиони 4 учреждением ифинанс IофшIагъэу иIэхэм ахагъэхьагъ.

6. Программэр агъэцэкIэжыгъэ зэхъум кIуачIэ зилэ генеральнэу планхэр гъэтэрэзыжыгъэнхэм ыкIи кьоджэ псэупIэхэм ягенеральнэу планыкIэхэр зэхэагъэуцогъэнхэм фэшI муниципальнэу образованиехэм мылькэуIэ аделэгъэн фаеу хъугъагъэ. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рз ильэсым бэдзэгъум и 22-м номерэу 252-рз зытэтэу ышIыгъэ унашъоу «МылькэуIэ аделэгъэным ехьылIагъ» зыфиIорэм тетэу программэм ыгъэнэфэрэ Iофыгъоу «КIуачIэ зилэ генеральнэу планхэр гъэтэрэзыжыгъэнхэмкIэ ыкIи кьоджэ псэупIэхэм ягенеральнэу планыкIэхэр зэхэагъэуцогъэнхэмкIэ IэпыIэгъу афэхьыгъэныр» зыфиIорэр гъэцэкIэжыгъэным фэшI субсидие сомэ миллиони 9-у бюджетым кыхэагъэкIыгъэр муниципальнэу образованиехэм афатIупшыгъагъ.

Зылэ кьелогъэ унашъор заштагъэм ыуж Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм 2009-рз ильэсымкIэ ыкIи план пIальэу 2010 — 2011-рз ильэсхэмкIэ иреспубликэ бюджет ехьылIагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэзышIыгъэхэ Закон кыдэкIыгъагъ. Адыгэ Республикэм архитектурэмкIэ ыкIи кьэлэгъэпсынымкIэ и Комитет республикэ бюджетым кыхэкIырэ мылькэу IэкIэхьанэу шытыгъэм ихьарджэхэр сомэ миллиони 9-кIэ нахь макIэ ашIыхы, едзыгъоу 1100-м «Межедомственнэу трансфертхэр» зыфиIорэм хагъэуцогъагъ.

А зекIуакIэхэм яшIуагъэкIэ мылькур Программэм игъэцэкIэжыгъэном епхыгъэ Iофыгъохэм ахагъэхьагъ нахь мышIэми, Программэм ахьщэр хэуцуагъэ хъугъэп.

Программэр гъэцэкIэжыгъэным муниципальнэу образованиехэр хэлэжъэнхэ фаеу шытыгъэ нахь мышIэми, Адыгэ Республикэм и УплъэкIу-лътэкIо палатэ зэрилытэрэмкIэ, нахь тэрэзыгъ Программэм зэхьокIыныгъэхэр фашIынхьэшэ, гъэцэкIэкIо гъусэхэу муниципальнэу образованиехэр гъэнэфэгъэнхэр. Мыщ дэжым кьэгъэлъэгъогъэн фэягъэ мылькэу хагъэхьожьыштым кьэкIуапIэу иIэхэр — чIыпIэ бюджетхэм ямылькэхэр. Джаш фэдэ Iофыгъохэр зэрахьэгъагъэхэмэ, муниципальнэу образованиехэм афатIупшыгъэ мылькур зэрэдыхтэу программэм игъэцэкIэжыгъэном сомэ миллион 20-рз мин 107,1-рз пэIуагъэхьагъэу кьэгъэлъэгъуагъэ хьуштыгъэ нахь, Комитетым ылэ кыыригъэхьэгъэ сомэ миллион 11-рз мин 107,1-м тетэу шытыштыгъэп.

(Джыри кыкIэлъыкIощт).

Клэлэцлыклу мин 22-м ехьумэ япсауныгъэ Адыгеим шагъэпытэшт

Блэкыгъэ шэмбэтым, жьоныгуаклэм и 26-м, клэлэцлыклухэм япсауныгъэ игъэпытэн тегъэпсыхьэгъэ Иофтхьабзэхэр Адыгеим шырагъэжъагъэх. Мыщ фэдэ Иофтхьабзэхэм апае республикэ бюджетым сомэ миллиони 193-рэ шагъэнфагъ. Ащ шыщэу сомэ миллион 51-рэ фэдызыр федеральнэ бюджетым исубсидие, шыльыгъэм чыплэ кьин ригъэуцогъэ унагъохэм ащыпсэурэ клэлэцлыклухэм япсауныгъэ гъэпы-

тгъэным ахэр тегъэпсыхьагъэх.

Блэкыгъэ шэмбэтым лагеру «Горная» зыфиорэм ипчээр клэлэцлыклухэм къафыз-луихыгъэх. Жьоныгуаклэм и 28-м Мыекьопэ районымклэ лагерхэу «Ланьрэ» «Кавказымрэ» Иоф ашлэу аублэшт.

«Пстэумкли гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъом ильэхъан клэлэцлыклу мин 22-м ехьумэ япсауныгъэ дгъэпытэнэу гухэлъ тил, ар блэкыгъэ ильэсым нахь ма-

клэлэ. Адыгеир ары нылэп Урысыем ирегионхэмклэ клэлэцлыклухэм атегъэпсыхьэгъэ программэу «Къушхьэхэмрэ хымрэ» зыфиорэм тетэу Иоф зышлэрэр. Мы программэм кыизэрэдилыгътэу, клэлэцлыклухэр къушхьэхэм, хы Шыуцлэ Лушъом ашэх», — кылыуагъ Адыгеим и Лышхьэхэу Тхьаклушынэ Аслъан.

Клэлэцлыклухэм япсауныгъэ гъэпытэгъэным тегъэпсыхьагъэу клэлэцлыклу учреждении 104-мэ — санатории 2-мэ, санаториэхэм афагъэдэрэ лагери 3-мэ, кълэ кыбым шылэ лагери 8-мэ, гурыт гъэсэнэгъэ зышарагъэгъотырэ муниципальнэ учреждениихэм ащызэхэщэгъэ лагерь 90-мэ республикэм Иоф ашлэшт. Ащ нэмыклэу, Адыгэ Республикэм гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ и Министерствэ фэгъэзагъэу бэдзэогъум шегъэжъагъэу Адыгэ къралыгъо университетым илагерэу «Горная легенда» зыфиорэм щызэхэщэгъэ хысап еджаплэу гъэмафэрэ кызылуахырэм ыкли туризмэрэ спорт ориентированимрэклэ лагерым Иоф ашлэшт.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэхэу ипресс-кыулыкъу Сурэтыр Исшъынэ Аслъан тырихыгъ.

ОСЭШЛУ КЪЫФАШЫГЪ

2011—2012-рэ ильэсхэм Урысыем шыклогъэ федеральнэ хэдзынхэм яклэуххэр зыщызфахысыжыгъэ ыкли ащ зилахышлу хэзышыхьагъэхэр кызышыхагъэщыгъэ зэхэхэ джырблагъэ Адыгэ Республикэм хэдзынхэмклэ и Гупчэ коммисие зэхичхэгъагъ. Ащ хэлэжъагъэх Адыгеим и ЦИК хэтхэр, республикэм икълэхэм ыкли ирайонхэм хэдзынхэмклэ ячылплэ коммисиехэм япачхэр, структурэ зэфэшхьафхэм ялыклогхэр, журналистхэр.

Зэфэхысыжыгъэхэр кышышхэзэ, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмклэ и Гупчэ коммисие итхьаматэу Хьут Юрэ кызыр-луагъэмклэ, УФ-м и Президент-рэ УФ-м и Къралыгъо Думэ и депутатхэмрэ яхэдзынхэу

шылагъэхэм Адыгеир чанэу ахэлэжъагъ. Хэукъоныгъи, зэмызэгъыныгъи къахэмыклэу а кампаниехэр республикэм шыклуагъэх. Хэдзынхэм яльэхъан республикэм и Гупчэ коммисие илофшлэн зэрэзехишхэгъэм федеральнэ гупчэм осэшлу кыфишлыгъ, ашклэ шысэ зытепхын субъектэу кыгъэлэзгъуагъ.

Хэдзын системэм хэхьоныгъэхэр ышлынхэмклэ АР-м хэдзынхэмклэ и Гупчэ коммисие итхьаматэу Иофшхо зышлэрэ Хьут Юрэ УФ-м и Президент и Щытху тхылъ кыфагъэшъошагъ. Джащ фэдэу Адыгеим и ЦИК хэтхэм, чыплэ хэдзэкло ыкли участков коммисиехэм Урысыем хэдзынхэмклэ и Гупчэ коммисие къазэрафэра-

зэр зэрытхэгъэ шытху тхылъхэр афагъэшъошагъэх. Ащ нэмыклэу, хэдзынхэр щынэгъончэу зэхэщэгъэнхэм зилахышлу хэзышыхьагъэхэу, АР-м хэгъэгъу клоцл Иофхэмклэ иминистрэу Александр Речицкэр, МВД-м, УФСБ-м, МЧС-м, гъэсэнэгъэмклэ къралыгъо аттестационнэ кыулыкъум ялофшлэхэр хэушхьафыкыгъэ шытху тхылъхэмклэ кыхьагъэщыгъэх.

Нэмыклэху рэзэныгъэ тхылъхэр кызыфагъэшъошагъэхэм ащышхы хэдзынхэм чанэу ахэлэжъэгъэх республикэм ижурналистхэр. Ахэм ахэт «Адыгэ макъэм» ижурналисткэу, тилофшлэгъоу Кларэ Фатими.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Чыг-саугъэт

Мыекьопэ районым ит поселкэу Тульскэм кышчыкырэ бзыф (липа) чыгхэм ащыщ горэм саугъэт мэхъанэ ратыгъ, джы ар къралыгъом кылухьумэшт.

Поселкэм и депутатхэр зэхэхъахи, Всероссийскэ программэу «Чыгхэр псэ зыпыт природэм исаугъэтых» зыфиорэм исертификационнэ коммисие писмэ фагъэхьыгъагъ бзыф чыгышхоу япоселкэ дэтыр саугъэтэу лыгъэгъэн фаеу. Ари гъэшлэгъонба!

Бэ темышлэу Москва кыкыгъэ сертификатыр чыплэ администрацием кылуклэжыгъ, ащ итхагъ чыгыр саугъэтэу зэралытагъэр кызыраушышхьагъэр.

Коммисииер лъэлэу тхылъи 169-мэ ахэллагъ, ащ шлэныгъэлэжхэр, политикхэр, общественнэ организациехэм ялыклогхэр хэтых. Зэхэсыгъом чыг-

19-мэ саугъэт статус ащыфагъэшъошагъ.

Тульскэ чыплэ администрацием ипачэу П. Домашевым кызырлорэмклэ, чыгым ильэси 100 фэдиз ыныбж, ар посел-

кэм исквер дэт, зыгъэтлысыгъагъэр гъэнэфагъэп. Чыгыр скверым дэт чыгхэр агъэтлысыхэ зэхьум ыпэкли щытыгъ, идиаметрэклэ метри 2 мэхьу.

(Тикорр.).

Суд приставхэр ахэм афэгумэкых

Мэкьюогъум и 1-м, клэлэцлыклухэм якъэухьумэн и Дунэ мафэ фэгъэхьыгъэу, суд приставхэм я Федеральнэ кыулыкъу Адыгэ Республикэмклэ и Гъэло-рышлалэрэ сабийхэм яфитыныгъэхэр къэухьумэгъэнхэмклэ Уполномоченнэу республикэм щылэмрэ «линии плъыр» кызылуахышт. Пчэдыжым сыхьа-тыр 9.00-м кышхьэгъэжъагъэу 13.00-м нэс АР-м исуд пристав шыхьалэу Дмитрий Ткаченкэр сабийхэм яфитыныгъэхэр къэухьумэгъэнхэмклэ Уполномоченнэу республикэм щылэ Александр Ивашинимрэ алиментхэм ятын ыльэныкыоклэ шъузыгъэгумэкырэ упчлэхэмклэ зафэжъугъэзэн шъулъэкышт.

Джащ фэдэу суд приставхэм якъулыкъу иструктурнэ подраз-

делениехэу муниципальнэ образованиехэм ащылэхэм цыфхэр мы мафэм яклоплэнхэ е телефонымклэ афитеонхэ амал ялэшт.

Хабзэ зэрэхьыгъэу, клэлэцлыклухэм якъэухьумэн и Дунэ мафэ ехьулэу ильэс къэс зэхашэрэ Урысые Иофтхьабзэу «Суд приставхэр клэлэцлыклухэм афэгумэкых» зыфиорэр Адыгеим шыклошт.

Ащ кыдыхэлъытагъэу алиментхэр игъом зымытыхэрэм адэжэ суд приставхэр клоштых, ахэм Иоф зышашлэрэ организациехэм ябухгалтериехэр ауплъэклуштых, судым унашъоу ышлыгъэр ильэс пчъагъэм кыклоцл зымыгъэцаклэхэрэм административнэ ыкли уголовнэ шпгъэдэкыжэ арагъэхьышт.

(Тикорр.).

ПЕНСИЕХЭМКЛЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Джыри зэ шъугу къэтэгъэкыжы

Теклоныгъэр кызыдахыгъэр ильэс 67-рэ зэрэхьыгъэм ехьулэу зэтыгъо шыкылэклэ ахьщэ цыф куп зырызхэм ятыгъэным ехьыллэгъэ Указ Урысые Федерацием и Президент кызырэдигъэжыгъэр гъэзетхэм кыхау-тыгъагъ. Непэ джыри зэ шъугу къэтэгъэкыжы сомэ мини 5 ыкли мин зырыз хьурэ ахьщэ тынхэр зэралыагъэлэсыштхэ шыкылэр ыкли залэклэхьащт палэхэр. Пстэуми жьоныгъоклэ-мэкьюогъу мазэхэм алыагъэлэсыштых.

Чыфэт организациехэмклэ кыкылахэзэ пенсиехэр зылыагъэлэсыхэрэ купхэм ахьщэу ара-тыштыр 2012-рэ ильэсым жьоныгуаклэм четэу ялэхэм афырагъэхьащт. Почтэмклэ ыкли алыгъэлэсэкло организациехэмклэ пенсиехэр зылулэхэрэм япенсиехэм ягъусэу мэкьюогъум зэтыгъо ахьщэ тынхэр алэклагъэхьащтых.

Шъугу къэтэгъэкыжы зилэ заом хэклодагъэхэм афэдэу, мызэгъогум Хэгъэгъу зоошхом хэклодагъэхэм ыкли ащ сэкватныгъэ хэзыхыгъэхэу зидунай зыхьожыгъэхэм яшхьэгъусэхэми апэрэу зэтыгъо ахьщэ тынхэр аратынэу УФ-м и Президент и Указ зэригъэнафэрэр. А купым хахьэхэрэм Пенсиехэмклэ фондм иорган рахьыллэн фае ащ фэдэ фитыныгъэ зэралэр кэзыушышхьагъэр тхылъхэр.

ПФР-м ичылплэ органхэм зыцлэ кьетлогъэ ахьщэ тынхэр зылыагъэлэсыхэрэр УФ-м Пенсиехэмклэ ифонд кыкылахэзэ пенсиехэр зэралэхэрэмрэ пенсиитлу: ПФР-мклэ кыкылу ыкли УФ-м и Законэу «Дзэ кыулыкъум шыла-гъэхэм, хэгъэгъу клоцл Иофхэмклэ органхэм, Къралыгъо мэшлогъэклос органхэм, наркотикхэр ыкли психотропнэ веществохэр хэбзэнчэу кызырэрэагъэкло-

кыхэрэр уплъэклугъэнымклэ органхэм, уголовнэ-гъэцэклэ-жэкло учреждениихэм ыкли органхэм кыулыкъу ащызыхьы-гъэхэм ыкли ахэм яунагъохэм ащышхэм пенсие ятыгъэным ехьыллагъ» зыфилоу номерэу 4468-1-рэ зытетэу 1993-рэ ильэсым мэзаем и 12-м кыдэкыгъэм тетэу пенсиехэр язытыхэрэ органым ыльэныкыоклэ кыкылу пенсие зэралэхэрэмрэ арых.

ПФР-м ичылплэ орган лэклэлэ документхэм атегъэпсыкыгъэу зэтыгъо ахьщэ тынхэр алыагъэлэсышт.

Зыгорэклэ Урысые Федерацием ихэбзэ гъэуцугъэхэм атегъэпсыкыгъэу зэтыгъо ахьщэ ятыгъэным ифитыныгъэ кэзыушышхьагъэр документхэр, джащ фэдэу зэтыгъо ахьщэ зэралэхэрэр купэу зыхахьэхэрэм яхьыллэгъэ кьэбархэр ПФР-м ичылплэ орган лэклэмылхэмэ, цыфым лъэлэу тхылъэу ыкли фитыныгъэу илэхэр кэзыушышхьагъэхэр документхэу кьарихьыллагъэхэр лъапсэ ышлыхэзэ, ахьщэ зэтыгъор ареты.

Зэтыгъо ахьщэу кыфалгытагъэр, ау цыфым идунай зэрихьожыгъэм кыхьэклэу ратынэу мыхьугъэр Урысые Федерацием и Гражданскэ кодекс зэригъэнафэрэм тетэу зытефэхэрэм клэнэу алоклэжы. Ау лъыр зымылэжэ бзылфыгъэм (шъузыр зымылэжэ хьулыфыгъэм) статусыклэу илэм тегъэпсыкыгъэу ежэ ратын фэе ахьщэ тынхэр ратыгъэмэ, ишхьэгъусэу тегъэнэу щыгымклэ фитыныгъэ илэжыштэп.

МАМЫЙ Рим.

ПФР-м и Адыгэ республикэ кьутамэ пенсиехэр афэгъуцугъэнхэр, кьафэлытэжыгъэнхэр ыкли ятыгъэнхэр зэхэщэгъэнымклэ иотдел ипач.

Гъэтэрэзыжыын

Жьоныгуаклэм и 22-м тигъэзет Блэгъожэ Мирэ итхыгъэу «Опсэу, Мыхьамэт!» зыфилоу кыхиутыгъэм иятлонэрэ колонкэ иапэрэ абзац икълэхым аужырэ сатырхэр щызэщыкыуагъэх. «Ахэм кьахэфэрэ гушылаклэхэр...» зыфиорэм пыдзагъэу мырруштэу укьеджэшт: «(неологизмэхэр) ыкли жьы хьугъэ гушы-лэхэр (архаизмэхэр) кьахатхыкылынхэр».

Я IV-рэ Дунэе фестивалэу «Адыгеим ижъогъожъыехэр»

Яорэди, якъашъуи зэдештэх

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгеим ижъогъожъыехэр» яплэнэрэу тиреспубликэ щэкло. Абхазым, Азербайджан, Туркмением, Молдовием, Румынием, Тыркуем, Израиль, Украинэм, Республикэу Чад, Марокко, Ростов хэкум, Къэрэщэе-Щэрджэ-сым, Краснодар краим, нэмыкхэм къарыкыгъэхэр хэлажъэх. Орэд къэзылохэрэ ыкIи лъэпкэ къашъохэр къэзышыхэрэ клэлэцIы-клухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ ялэлэсэнэгъэ я IV-рэ Дунэе фестивалым къыщагъэлъагъо.

ЗэхэщэкIо купым итхьаматэр культурэмкIэ министрэу Чэмышъо Гъазый. Тхьамэтагъор зыгъэцакIэрэр Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэ игуадзэу, Урысые Федерацием, Адыгеим, Ингушетием культурэмкIэ язаслуженнэ IофышIэу ШъэуапцIэкъо Аминэт.

ащкIэ опыт ин иI. Мыекъуапэ къэ-клонхэм ыпэкIэ пэшIорыгъэшъуэ зэнэкъокъухэм ныбжыкIэхэр ахэлажъэх, загъэхъазыры. Лъэпкэ искусствэм купкIэу фэхъугъэр клэ-

Дунэе фестивалым икызылхын фэгъэхыгъэ зэхэхэм ШъэуапцIэкъо Аминэт къызэрэщIуагъэу, хэгъэгъу 16-мэ, Урысыем ишъолъыри 9-мэ яклэлэцIыкIухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ зэнэкъокъум хэлажъэх. Ильэс 15 хъугъэу фестивалыр тиреспубликэ щэкло. Сэнаушыгъэ зыхэлъхэр искусствэм щылъыкIотэнхэм, яшIэныгъэ зэрэхагъахьорэр къагъэлъэгъоним афэшI ащ фэдэ фестивалхэр джырэ уахътэ лъэшэу ящыкIагъэх. Тифестиваль цIэрыло щыхъугъэхэр дунаим щашIэх.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ фестивалым клэщакIо фэхъугъ. Урысыем культурэмкIэ и Министерствэ зэхэщэн IофыгъохэмкIи, мылкъоу пэлухъащтымкIэ Iэпылэгъу афэхъугъ. АР-м лъэпкэ культурэмкIэ и Гупчи зэхэщакIомэ ащыщ.

Орэд къэзылорэмэ яжюри ипашэр Евгения Урсу. Адыгеим щыпсэурэ лъэпкэхэм ар янэлъас. ЮНЕСКО-м икыуатэмэ Молдовэм щылэм и Секретарь шъхьаI.

— Яшэнэрэу Дунэе фестивалым сыхэлажъэ, — къыщIуагъ зэхэхэм Е. И. Урсу. — Сигуапэу сыкъэжIуагъ. Лъэпкэ зэфэшъхьафхэм яныбжыкIэхэр нахьышIоу зэрэшIэнхэм фэшI Адыгэ Республикэм уахътэм диштэу Iофыгъуабэ щагъэцакIэ.

Мы мафэхэм Адыгэ Республикэм лъэпкэ культурэмкIэ и Гупчэ ипашэу, Урысые Федерацием культурэмкIэ изаслуженнэ IофышIэу Къулэ Амэрбий и юбилей хигъэунэфыкIыгъ. Евгения Урсу ар къыдилъыти, нэпэелъ шIухъафтынхэр А. Къулэм къыритыгъэх.

Фестивалым ыпIугъэхэр

Ахэр бэ мэхъух. Москва, Ленинград хэкум, нэмыкIэхми ашеджэх, Iоф ащашIэ. Мышгъэ Аскэр фестивалым бэрэ лауреат щыхъугъ, непэ ар хьакIэу къырагъэлъэгъагъ. ЗэльашIэрэ орэдэу «Синанэр» Мышгъэ Аскэр мэкъэ IэтыгъэкIэ къыщIуагъ, залым чIэхэр дежъыгъэх. Лъэпкэ ансамблэу «Ащэмэзым» адыгэ орэдхэр зэхэхэм щигъэлъугъэх.

Ильэс зэфэшъхьафхэм фестивалым хэлэжъагъэхэр тыгъуасэ Мыекъуапэ щытлэгъугъэх.

Абхазым, Краснодар краим, Тыркуем, нэмыкIэхм къарыкыгъэ ныбжыкIэхэм гушыIэгъу тафэхъугъ. Апэрэ чIыпIэр къыдзыыхы зышIоигъохэр бэ мэхъух.

Музеим щаублагъ

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъум хэлэжъэрэ купхэм япашэхэр пресс-зIуклэм къыщыгушыIагъэх. Адыгэ Республикэм и Лъэпкэ музей зэхэхэу шыкIуагъэр шIэжэ тилэным, лъэпкэхэр нахьышIоу зэ-

стивалым щызэнэкъокъух.

Абхазым инароднэ артистэу, композиторэу Отар Хунцария, Астрахань кыкIыгъэ купым ипашэу Минура Яваевар, Къалмыктым илъэпкэ ансамблэу «Дольган» зыфилорэм ипашэу Владимир Лиджи-Горевар, Абхазым кыкIыгъэ купым ипашэу Аслан Хашич, нэмыкIэхэри къыщыгушыIагъэх.

рэшIэнхэм, фестивалым епIтыкIэу фырялэр къалотэным афэгъэхьыгъагъ.

АР-м культурэмкIэ и Министерствэ иотдел ипашэу Шъхьэлэхъо Светланэ пресс-зIуклэр зэрищагъ. 1997-рэ ильэсым къышыублагъэу фестивалыр тиреспубликэ щэкло. Адыгеим иIэшъхьэтетхэр Iофтхьабзэм сыдигъуи хэлажъэх. Ильэси 6 — 22-рэ зыныбжхэр фе-

Лъэпкэ культурэм и Гупчэ идиректорэу Къулэ Амэрбий, ащ игуадзэу Шъхьэлэхъо Светланэ, эстрадэ еджапIэм ипашэу Виктор Гребеник, фэшъхьафхэм яеплъыкIэхэр тшIогъэшIэгъоныгъэх.

Лъэпкэ искусствэм ныбжыкIэхэр фэбгъэсэнхэм пае яцIыкIугъом дэгъоу уадэлэжъэн зэрэфаер хагъэунэфыкIыгъ. Фестивалэу «Адыгеим ижъогъожъыехэм»

лэеджакIомэ агурымыгъалоу гъэхьагъэ пшIын умылгъышIтэу зэхэхэм къыщIуагъ.

Лъэпкэ музейм ыпашгъэхэ фестивалым хэлажъэхэрэр шыуджыгъэх. Ансамблэу «Нартым» хэтхэм адыгэ шъуашэхэр ащыгъэу хьакIэхэм шыгъурэ пластэрэ апагъохыгъ, музейм рагъэблэгъагъэх. Лъэпкэ шэн-хабзэмэ афэгъэхыгъэ къэгъэлъэгъонхэм арагъэлъыгъэх.

Тиреспубликэ мамырэу мэлсэу

ХьакIэмэ ащыщхэм къытIуагъэр къэбар зэтэкIэу щытыгъ. Адыгеим щымырэхьатэу, зэо-банэхэр щыкIохэу къащыхъузэ, гъогу кытехьагъэх. АгукIэ зэрэмырэхьатхэм кыхьакIэу фестивалым къэклэуагъэхэм упчIэхэр къатышIтыгъэх.

Шъхьэлэхъо Светланэ, Къулэ Амэрбий, Отар Хунцария, нэмыкIэхэм зэхэхэм къыщIуагъэр зэклэми алъыдгъэлэсы тшIоигъу.

Адыгеим щырэхьат. Ти Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан зэкъошныгъэм игъэпытэнкIэ Iофыгъуабэ егъэцакIэ.

Зэхэпхырым имызакъоу, плэгъурэм нахьышIоу уегъэгъуазэ. Дунэе фестиваль-зэнэкъокъум хэлажъэхэрэм тимузейхэр, чIыпIэ дахэхэр арагъэлъэгъугъэх. Мыекъопэ районим икыушхьэпс чьэрхэр, мэз шхъуантIэхэр хьакIэхэм непэ чнэрылгъэуштых. Пчыхьэм клэух концертыр Лениным ыцIэ зыхьырэ пчэгум щыкIошт.

Я IV-рэ фестивалым хэлажъэхэр тыгъуасэ Мыекъуапэ иурам шъхьаIэу Краснооктябрьскэм къырыкIуагъэх. «Налмэсым» и Унэ нэсыфэхэкIэ цIыфхэр Iэгу къафытеуагъэх. Ащ фэдэ фестивалхэр зэрэтищыкIагъэхэр нэбгырабэмэ къалоу зэхэтхыгъ.

Шлоу щыIэр къыдхъунэу Дунэе фестивалым фэтэлэ.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Сурэтхэр фестивалым къыщытырахыгъэх.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкэ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилгъэпкъэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшыгъэ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэльы-лэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыпIэ гъэларышIанI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-тыхэрэм мышгъыпкъагъэу къахафэхэрэмкIэ къэзытхыгъэхэм пшгъэдэ-кIыжэ ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажъэхэрэмрэ яеплъыкIэ зэтемыфэн ылгъэ-кIышт. Гъэзет-еджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи къэзытхыгъэхэм алэкIэдгъэхьажыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр 3536
Индексхэр 52161 52162
Зак. 1250

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00